

Taxa postala plattit in num No. 244716/929. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj, Str. Baron L. Pop 10. Telefon: 18-60. Előfizetési árak: Havonta 110, negyedévre 320, fél-évre 600, egészévre 1200 lej. Külföldre: Havonta 2, negyedévre 6, félévre 12, egészévre 20 dollár. Hirdetések díjazás szerint. — Az „UJ KELET” a transilvaniai és banati zsidóság egyetlen napilapja. Cikkeink utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

ZSIDÓ NAPILAP

Director-Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő, Admínistrátor delegat si girant responsabil-Felelős igazgató: Schwartz Endre, Proprietar—Tulajdonos: Fraternitas S.A.R. de Editura. Registrul publicatimilor periodice No. 43. Dos. 889. 1938. Tribunalul Cluj, Sectia III.

Csütörtök, március 16. 1939—5699. Adar 25. XXII. évfolyam, 62. szám.

VILAG TÖRKE

Csehországot bekebelezték a német birodalomba — Szlovákia külön állam marad

Ruszinszkó a németek hozzájárulásával magyar fennhatóság alá kerül. A prágai rádióban szerdán délelőtt fél 11-kor felhangzott a német himnusz. Lengyelország 9 korosztály mozgósítását rendelte el

Franciaország és Anglia sorsára hagyták Közép-Európát

A keddi csehszlovákiai események — mint azt vezércikkünkben megírtuk — már elővetették a köztársaság végzetesen gyors összeomlásának árnyékát. Az azóta eltelt 24 óra alatt Csehország eltiúnt Európa térképéről és a német Birodalom tartományává vált. Ruszinszkót a magyar csapatok szállták meg. Anglia és Franciaország látszólag teljes közömbösséggel fogadták az eseményeket, amelyek természetesen nem maradhatnak kihatas nélkül Közép- és Délkelet-Európa helyzetére, de az általános világpolitikai helyzetre sem.

Az eseményekről kronológikus sorrendben az alábbi tudósításaink számolnak be:

Hitler és Hacha közös nyilatkozata

Berlin, március 15. (Rador.) Hacha köztársasági elnök és Chwalkovski külügyminiszter Ribbentrop társaságában kedd éjjel 1.10 órakor érkeztek meg az új kancellári palotába, amelynek udvarán díszszabad tisztelettel, Hacha zeneszó mellett ellépett a század előtt. A kancellári hivatal előszobájában a két államférfit Hitler adjutánsa fogadta, aki a Führer dolgozószobájába vezette őket. Itt fogadta Hitler Hachát.

A tanácskozáson jelent volt Göring marsall és Ribbentrop külügyminiszter is. Az első tanácskozás után, mely 45 percig tartott, Hacha és Chwalkovski visszavonultak, majd Göringgel és Ribbentrop német külügyminiszterrel folytattak le külön tanácskozást.

A Hitlerrel lefolytatott második tanácskozás után hajnali 3 óra 55 perckor az államférfiak a következő megállapodást foglalták írásba:

„Hitler birodalmi vezér és kancellár Ribbentrop külügyminiszter jelenlétében Berlinben fogadta saját kérésükre Hacha cseh szlovák köztársasági elnököt és Chwalkovski csehszlovák külügyminisztert. A lefolytatott tanácskozáson megvitatták azt a helyzetet és azokat az eseményeket, amelyek a legutóbbi hetekben a régi Csehszlovákia területén alakultak ki, illetve zajlottak le. Valamennyien kifejezték azt az óhajukat, hogy minden erőfeszítést meg kell tenni, hogy a rendet és a békét Közép-Európának ebben a részében helyreállítsák, biztosítsák és fenntartsák. Hacha köztársasági elnök kijelentette, hogy a maga részéről is szívesen kívánja ezt a törekvést és hogy a végleges béke megteremthető legyen, a maga részéről bizalommal teszi le a cseh nép és Csehország sorsát a német birodalom vezérének kezébe. Hitler tudomásul vette ezt a kijelentést és közölte azt az elhatározását, hogy a cseh népet a német birodalom védelme alá helyezi és egyidejűleg biztosítja ennek a népnek etnikai fejlődését úgy, amint azt a cseh nép sajátos jellege megkívánja.”

Aláírták 1938 március 15-én: Hitler Adolf, dr. Hacha, Ribbentrop és Chwalkovski.

Mivel indokolta meg Hitler és Göring a német csapatok bevonulását Csehországba?

Prága, március 15. (Rador.) Az Havas jelenté: A lemondásban levő prágai kormány tegnap éjszaka 3 órakor rövid minisztertanácsot tartott. Beran miniszterel-

nök tájékoztatta a kabinet tagjait a Hacha és Hitler között lefolyt tanácskozás eredményeiről. Elmondotta, hogy Hitler közölte Hachával: A német birodalom megnyugtató véget szűkség van Cseh- és Morvaország megszállására és hogy a német csapatok szerda reggel 6 órakor lépik át a határt.

Berlin, március 15. (Rador.) Hitler kancellár szerdán, a következő kiáltványt adta ki:

„Csak néhány hónap telt el azóta, hogy Németország kénytelen volt oltalma alá vonni azokat a németeket, akik a zárt területű telepeken éltek Csehszlovákia területén, hogy megvédjék őket az elviselhetetlen terrortól. Az elmúlt hetekben ez a jelenlegi újólag észlelhető volt. A megismétlődő terrorcselekmények súlyosították a helyzetet azokon a területeken, amelyeken különböző nemzetiségek élnek. A szlovák nép ellenáll ezeknek a támadásoknak, amelyeket az etnikai kisebbségek ellen is elkövettek és most elszakadtak Prágától, kiküldötték önállóságát. Csehszlovákia tehát megszűnt létezni. Vasárnap óta súlyos zavargások voltak több városban. Az áldozatok németek. Óráról-órára megismétlődve hallottuk német testvéreink segélykiáltásait a Csehszlovákiában élő német testvéreink szívéből.

A cseh terülről tömegesen menekülnek a lakosok német területre az éhségtől üzetve. Ennek a helyzetnek a fenntartása abban az országban, amelyben Németországnak érdekei vannak és amely ezer éven át a német birodalomhoz tartozott, csak zűrzavart idézhet elő, amelyet meg kell szüntetni, hogy ne fenyegetse állandóan a békét és végre kell hajtani a szükséges újjászervezést ezen a területen.

Ezért határoztam el, hogy a német csapatok ma foglalják el Csehországot és Morvaországot, fegyverezzék le a terrorista bandákat és az ellenálló cseh katonai osztagokat is. Kötelességévé téve a német hadseregnek, hogy védje meg életüket mindazoknak, akik veszélyben vannak és fektesse le az új elrendezés alapelveit az ezeréves történelem jeléül, mert ezt az intézkedést parancsolja meg egy a német, mint a cseh nép reális élete.

Berlin, március 15-én.

Hitler Adolf s. k.

Vitára nem került sor, mert Hachát olyan helyzetbe hozták, hogy alá kellett írnia Hitlerrel a közös kiáltványt. A minisztertanács megállapította, hogy lehetetlen ellenállást kifejteni és ennek megfelelően tudomásul veszi Hacha kiáltványát.

Mértékadó helyen kijelentik, hogy Hitler határozatát azután hozta meg, hogy Göring marsall eszmecserét folytatott Husarek cseh tábornokkal. Göring kijelentette a tábornoknak: Németország nem akar olyan helyzetet, hogy kénytelen legyen mozgósítani viszály esetére. Csehszlovákiának teljes semlegesítése érdekében. A csehszlovák hadsereget abban a mértékben fogják lefegyverezni, ahogyan a német had-erők bevonulnak.

Hitler kiáltványa

„Megparancsolom a hadseregnek, hogy lépje át a Csehszlovák határokat!”

A német hadsereghez a következő parancsot intézte a Führer:

„A csehszlovák köztársaság a feloszlás állapotában van. Tekintettel arra a körülményre, hogy a vértestvéreink és nemzet-társaink életéről és vagyonbiztonságáról van szó, ezennel megparancsolom a hadseregnek, hogy a kijelölt osztagok megfelelő alakulatokban lépjenek át a csehszlovák határokat. Védjék meg a rendet, a vagyon-és életbiztonságot. A lakosságot nem szabad ellenségként kezelni. Ahol azonban a legcsekélyebb ellenállásra találunk, azt a legkeményebb eszközökkel is le kell törni. Aláírás: Hitler vezér és kancellár.”

A propagandaügyi minisztérium felszólította a birodalom lakosságát, tűzze ki a lobogókat a német csapatoknak Cseh- és Morvaországba való bevonulása alkalmából.

Ellenállás nélkül adják meg magukat a csehek

Prága és Csehország lakossága szerda reggel a rádióból értesült arról, hogy Hacha elnök a cseh nép sorsát Hitler kezébe tette le. A rádióállomás több ízben megismételt felhívást intézett a lakossághoz, hogy őrizzék meg a rendet és nyugalmat. A szülőket felszólították, hogy gyermekeiket, mint rendesen, küldjék el az iskolába. A főváros lakossága viszonylag megőrizte nyugalomát. A délelőtti folyamán csak itt-ott voltak láthatók csoportba verődött emberek, akik megrendülve kommentálták a történeteket.

A Hacha elnök által Sirovy tábornok hadügyminiszternek Berlinből telefonon továbbított utasítása értelmében a cseh katonaság és rendőrség ellenállás nélkül adja meg magát a német csapatoknak és mindenütt leteszi a fegyvert. A cseh katonák utasítást kaptak, hogy ne hagyják el a kaszárnyákat semmilyen ellenállást ne fejtsenek ki, elkerülve bármely incidenst.

(Folytatása az 5. oldalon)

Hogyan áll a béke ügye?

Írta: WINSTON CHURCHILL

A neves angol politikus alábbi cikke néhány nappal a cseh válság előtt íródott.

Különböző helyről szerzett értesülések szerint, külföldön nagy hatást váltottak ki az új költségvetési évre előirányzott angol nemzetvédelmi kiadások. Körülbelül 580 millió fontot szántak a légi, tengeri és szárazföldi haderő céljaira, míg a múlt évi költségvetési éven 405 millió fontot költöttek nemzetvédelmi célra. A nemzetvédelmi célokat szolgáló költségek megnövekedése nem jelenti azt, mintha az angol kormány új politikát szándékozna követni. Az előirányzott összeg növelését főleg az tette szükségessé, hogy a hosszú és fáradtságos munkával létrejött gyarakat üzembe helyezzék és hogy egyidőben hajtsák végre a nagy megterhelést jelentő hármastengeri programot. Kétségtelen, hogy ha valami nagy változás közbe nem jön a világban, úgy az 1940 évi nemzetvédelmi előirányzat meg fogja haladni az 1939-es hadi kiadásokat.

Ez a nagy arányú fegyverkezés, amely egyáltalán nem terheli meg az angol hitéletet, sőt a kereskedelmi forgalom pozitív feljavulását eredményezte, az angol nemzet csodálatos gazdasági erejéről tesz tanúságot. Elismerés illeti az angol pénzügyminisztériumot, amelynek az elmúlt évben kifejtett munkája lehetővé tette, hogy minden különösebb nehézség nélkül valósítsák meg ezt a programot. Bizonyos, hogy Olaszország nem versenyezhetne velünk ilyen eredménnyel a fegyverkezés terén. Ha tekintetbe is vesszük az alacsonyabb színvonalon álló munkabéreket és az olasz gyárakban folyó bánásmódot, a Mussolini által előirányzott tengerészeti fegyverkezés költségei az angolénak csak egy töredékét képezték, jelenleg pedig körülbelül a negyedét teszi ki. Az olasz légihaderő nemcsak, hogy megszünt gyarapodni, de egyenesen csökkent az utóbbi időben. A tengeren túli három haderő, az abesszíniai, a libiai és a Spanyolországban harcoló, erősen meggyengítette az összes olasz fegyveremeket. Csodálatos, hogy még ennyi ideig is képesek voltak ilyen erőfeszítésekre. A türelmes olasz nép óriási áldozatokat hozott a rendszer fenntartása érdekében, amely hazafias büszkeségét lelkesítette.

Az olasz és a középpolgárság azonban jelentős mértékben elszegényedett. A haditermelés szükségleteihez szükséges óriási mennyiségű anyag előteremtése állandó, sőt és kényes problémát képez.

Válság esetén Németországnak olyan mértékben kell támogatnia Olaszországot, amint a világháború alatt nem nyújtott az Osztrák-Magyar monarchiának. Az olasz felszínt könnyen megtámadható mivolta, a tengerentúli haderő támogatásának nehézségei és a földközitengeri olasz szupremácia elvesztése még nagyobb terhet ró Németországra.

Most nézzük meg hogyan áll a helyzet a Német Birodalomban, amelyen a tengely hatalmának reményei és törekvései nyugszanak. Ha a német pénzügyi életet figyelmesen tanulmányozzuk, úgy látni fogjuk, hogy a közvetve, vagy közvetlenül a fegyverkezésre fordított összegek gyarapodtak ebben az esztendőben. Egyesek úgy vélik, hogy az 1938—39-es költségvetési éven Németország 1.150 millió fontnak megfelelő összeget irányított elő fegyverkezési célokra. Az elmúlt három esztendő alatt

9. MÁRCIUS 15. ek... a cseh rendőrség har... ztatott. émet távirati iroda... ntós egységei vonul... át Vrútki felé, Szlo... nehéz tüzsergés vonul... ahol már megtörtén... sek a cseh gyalogság... ények között. A szlo... megakadályozni a... dialásában. A cseh... sz különítménye Dub... regőbe röpitette a hi... m vonta ki oszapatát... ól... A cseh hadsereg infor... et távirati iroda tud... közölte, hogy a Szlo... cseh csapatoknak ne... zavonulásra. kovszkival zott... máglyákat gyujtot... megek örömrivalgás... rül... ik, politikai körök... gajda, a cseh nemzeti... tímátumot intézett a... gy a Beran-kormány... ról fogadjon be lemon... n indul óriásfilmje! IN... ollárba került ez a FAIRBANKS junior. lenségét... a csehszlovák hatá... sáról... Az angol alsóház ked... képviselő meginterpel... csehszlovákiai helyzet... relnök a következőket... határok garantálása... amadás esetére érvé... g nem történt. ény miatt övelett el egy zervgyáros... Fabritzki Andor... zervgyáros, világító... követett el. Fabritzki... nekült a halálba. puresli telefon-... cájében... s 14. Ma délelőtt tis... anás történt a buca... éjében. A robbanást... Négy, a kábelvezeték... ankás súlyos sérülé... m Moszkvához liktus ügyében... A japán kormány... övetést: közölte Litvi... öbiztossal, hogy a ha... s megoldásának idő... ben jelölik meg. és Lapkiadó R. T. Baron L. Pop 10. 18-60. IMPRIMAT

ezek a kiadások nem sokkal állottak alatta az egy milliárdnak.

Miután 1936-ban első ízben mutattam rá arra, hogy Németország 800 milliót költött fegyverkezésre, általában fantasztikusnak tartotta mindenki ezt a számot. A valóságban ez jóval kisebb volt a valódi összegnél. Ma még sokkal inkább megnövekedtek a fegyverkezési kiadásokat és úgy hírlírik, hogy ezek ma már a német nemzeti jövedelem 26 százalékát teszik ki.

A német hadfelszerelési költségek valóban sokkal nagyobb összegre rugnak, mint amennyit az angolok költöttek. Anglia nemzeti jövedelmének sokkal kisebb részét fordítja hasonló célokra mint Németország. Igaz, hogy a Németországban előirányzott egy milliárd 150 millió fontsterling az angol fegyverkezési előirányzat kétszeresét teszi ki.

És most nézzük meg! Milyen kapcsolatban állnak ezek a tényezők azzal a problémával, amely naponta foglalkoztat bennünket: hogyan tudjuk fenntartani a békét?

Bárki tisztában lehet azzal, hogy két szempont veendő figyelembe: Egyrészt az angol kormány az igyekezete, hogy kifelé demonstráljon hatalmas iramu fegyverkezését. Másrészt tisztában kell lenni azzal, hogy a nagybritanniai fegyverkezés növelése a jövőért történik. Az aratás bőségesnek ígérkezik, csak hogy eddig még nem szedték le a gyümölcsöt. Ezzel szemben, Németország például, amely az elmúlt négy év során közel egy milliárdot fordított évenként erre a célra, e borzalmas aratás óriási tartalékai fölött rendelkezik.

Chamberlain legutóbb az alsóházban elmondott beszédében kijelentette, hogy Angliában nincs olyan angol politikus vagy politikai párt, amely tisztában volna azzal, hogy mit jelent egy preventív háború, akár melyik ország ellen irányuljon is. E kijelentés jelentősége világos, ha tekintetbe vesszük, hogy mit jelent egy „preventív háború”. A történelem folyamán kiemelkedő helyet foglalnak el azok a háborúk, amelyek az ellenfélnek az erőforrások megszerzésére irányuló törekvéséből akarták megakadályozni. Ha valamely ország, amely egy ideig erőfölényben volt és erejének esőkként tapasztalja, preventív háborúra, vagy pedig valamilyen megoldásra törekszik, ha még van rendelkezésére álló idő. Nagy-Britannia helyzete ennek éppen ellenkezője. A kontinensen elég közeli időpontra jósolják a válságot. Hogy ez a válság háború formájában jelentkezik-e, vagy pedig a fennálló erő megelégszenek azzal, hogy számotvessenek egymással, anélkül, hogy az háborúhoz vezessen, ez egészen más kérdés. De megrogzított optimista az, aki be fogja hunyni a szemét az elkövetkező hónap eseményei előtt.

Mi szüntelenül azt várjuk, hogy Mussolini szövegezzék meg a Franciaország elleni követeléseit. A spanyolországi német és olasz beavatkozás ügye eddig még nem nyert megoldást. Az északafrikai olasz és francia katonai készülődések egyre nagyobb méreteket öltenek.

Ezután terjedt el annak a híre, hogy Rooseveltnél elnök megszakitotta az amerikai flotta szemléjét. Az Egyesült Államok kormánya pontosan értesül mindarról, ami Európában történik és a maga szemszögéből méri le az eseményeket.

A kölcsönös védelem céljából létrejött közeledés a balkáni államok és Törökország között figyelemreméltó biztosítéka a békének. Az új jugoszláv kormány, amely a horvátokkal való megbékülésen alapul, felismerte a Jugoszlávia és Románia között fennálló azonos érdekeket.

Ami Olaszországot illeti, nem vagyunk egészen tisztában jelenlegi erejével, de kétségtelen, hogy óriási haderővel rendelkezik, amelyet a béke fenntartásának szolgálatába állít. Chamberlainnak legutóbb a londoni szovjetkövetségen tett látogatása azt bizonyítja, hogy Anglia növelni akarja árcsere forgalmát Oroszországgal és szorosabbá akarja tenni a két ország közötti kapcsolatot.

Zsidó és arab közös sorsa rendőrség előtt

Bander Henrik és Chateur Mohamed tiltott határátlépés miatt katonai bíróság elé kerülnek

Arad, március 15. (Az Új Kelet tud.) Két menekült került az aradi rendőrség elé. A két menekült közül — akik azonos bűn miatt kerültek összeütközésbe a hatóságokkal, — az egyik zsidó, a másik pedig arab. Abban az időben, amikor Londonban már hetek óta folynak tanácskozások az arab-zsidó ellentétek megoldására, ez a két ember sorstársaként, közös sors viselőjeként jutott Aradra: mindkettő Németországból menekült. Ha másért nem, hát ezért érdemes az alábbiakban elmondani történetüket:

A zsidó menekült 38 éves középtermetű, borbélymester, Bander Henriknek hívják és éveken keresztül az osztrák fővárosban, Bécsben volt jóméneteli fodrászműhelye. Társa, akivel együtt rójja az országutakat, magas, szikár, 32 éves arab. Chateur Mohamednek hívják. Foglalkozása: cirkuszi artista és bűvész. Ez a két ember, az arab és zsidó, akik maguk között különbözőkötötték s testvéri szeretettel vannak egymás iránt, a régi császárvárosban ismerkedtek meg még éveikkel ezelőtt.

A nyugtalan természetű Chateur Mohamed szülei a francia kormány meghívására Algírban telepedtek le. Ez az élet nem leszett a próféta névet viselő arabnak és megszökött a szülői háztól. Elhagyva az afrikai francia gyarmatot, Európába utazott, hol egy vándorcirkuszhoz szegődött el. A cirkusszal bejárta az európai országok metropolisait. Közben egy bécsi leány hódította el Mohamed szívét. Az arab a leány kedvéért Bécsben maradt és itt ismerkedett meg Bander Henrikkel, akinek borbélyműhelyében állandó vendége volt. A zsidó és az arab között meleg barátság fejlődött ki, s ezt a barátságot a nagy világesemények sem zavarták meg, sőt talán még szorosabbra fűzték. A francia hangzású családnévű arabot is Bécsben találta az Anschluss. A szabad élethez szokott arabot is épp oly kellemetlenül érintette a német bevonulás, mint a zsidó borbélyt, aki a fajgyűlölet következtében kénytelen volt vagyona hátrahagyásával menekülni. A náci terror elől menekülő zsidó iparos, az akkor még a menekülők Eldorádójába, Csehszlovákiába menekült és utjára elkísérte hűséges barátja is: Chateur Mohamed is, aki kijelentette, hogy miként a jóban, úgy a rosszban is kitar mellett.

A független cseh köztársaság területén mindketten elhelyezkedtek. Chateur Mohamed eleinte jobban keresett, mint Bander Henrik és ezért nem egyszer anyagilag is kisegítette, sőt később közös kasszákat létesítettek. Az idők folyamán a testvéri szeretetben élő barátoknak már jól ment soruk és a nyugodt és reményteljesnek látszó jövőjükét újból a hitlerizmus zavarta meg. Mint ismeretes, a szudetavidék Németországhoz történő csatolása után Csehszlovákia kiutasította a menekülteket. Bander Henrik őrizetbe került és a foglába is követte őt arab származású társa, Chateur Mohamed.

A cseh hatóságok az országból való kitoloncolásra ítélték a Palesztinában halálos ellenségeként szembezárt két faj közös sorsot viselő leszármazottait. Ezeknek csak az volt a kérésük, hogy ne a német

bírodalom területére meneküljenek, mert életük nem lenne biztonságban. Mináketten szemtanúi voltak Bécsben a nemzeti szocializmus uralomra kerülésének. Kérésük meghallgatására talált és magyar határra vitték őket, ahol sikerült is átjutniuk a határon.

Szabadságuknak azonban itt sem sokáig örülhettek, mert rendőrkékre kerültek. Az elmúlt napokban mindkettőjüket a román határra szállították és Romániába szöktek, ahol nyomban letartóztatásba jutottak. A kürtösi határállomáson, ahol az országba menekültek, az aradi állambiztonsági hivatalba kísérték, ahol Filimon Alexandru szigurancafőnök Mihalea Gheorghie rendőrtisztet bízta meg az elfogott menekültek kihallgatásával. A hazátlanná vált, közös sorsot vállaló zsidó és arab Konstantinápolyba szeretne jutni, ahol Bander menyasszonya, aki ugyancsak az Anschluss után menekült el Bécsből, balettiskolát nyitott. Hozzá szeretne jutni a világvándorlásra jutott német állampolgárságu zsidó és ma-

A fogorvosok KOLYNOS-t ajánlanak a gyermekeknek. Miért?

Minden anya tudja, hogy a fogorvosok fogkrémek, amelyek értelmes és színtelenítő anyagokat tartalmaznak, tökéletesen a gyermek fogainak finom romlását. Eszt ajánlják a fogorvosok különösen a kicsinyek részére.

Kolynos használatát. A fogorvosok garantálják ennek az edesen habzó fogpóráznak a pompás hatását, amely valóban tisztítja és győgyítja a szájat ugyanakkor pedig a fogaknak rendkívül fényt kölcsönöz.

TEGYE RAGYOGJÁ VÁSÁROLJON NAGY TUBUS.

KOLYNOS DENTAL CREAM

KOLYNOS antiszeptikus FOGKRÉM

gával viszi hűséges kísérőjét, az arabot, hogy meghálálja neki azt a jót, amit eddig az arab artista tanusított iránta.

A két vándor katonai bíróság elé kerül.

Hetvenmillió liter bort öntötték ki Argentínában

Részeg koldusok, iskolás gyermekek és háziállatok özőnlötték el Mendoza vidékét

Buenos Aires, március 15. Észak-Amerikában búzával fűtenek, ha az aratás túl bőséges, ahogy Braziliában a „főlöseges” kávé a tengerbe öntik, ugyanugy Argentínában kicsorgatják a felesleges bort, nehogy a nemes ital ára „katasztrófálisan” alacsony legyen.

Argentína két északi tartománya, Mendoza és San Juan az „Isten szőlője” melléknevet viseli. Amerre csak az ember lát, mindenütt végtelen szőlőtőkevények zöldül és csak az érett fürtök piros és sárga színe élénkíti a tájat. A szőlőgazdák hatalmas erőfeszítéseket tettek azért, hogy a bor minőségét megjavítsák. És most, miután a mendozai bor minősége közismertté vált és a szőlőtőkék gazdag fürtökkel természetnek, elvesztette a bor értékét.

Az egyszerű mendozai bortermelők keveset értenek a világgazdasági problémákhoz és nem tudják felfogni, hogy most, szüret előtt miért vannak még teli a pincék borral és miért nincs pénzük arra sem, hogy új hordókat vegyenek, sőt hogy a tavalyi boradót kifizethessék. Mit tehetnek egyebet: kinyitják a csapokat, beverik a hordók fenekét és kicsorgatják a bort — ahova éppen folyik.

Nem saját jószántukból pocskélik a bort Mendoza vincellérjei. A borusztatás hivatalos ellenőrzés alatt történik. Sőt: hivatalos parancsra. A bortermelés kormánybiztossága minden pincében összeírja a raktáron lévő mennyiséget, az adóhivatal megbízottja az adóhatárlékokat ellenőrzi és ennek alapján határozzák meg a kiöntendő bor mennyiségét. Az előre kitűzött időben megjelennek a hatóságok emberei és a borusztatás szertartása megkezdődik.

Mendozaiban a borfelesleg 738 „bodegát”, vagyis 69,797.065 litert tett ki. Ezt a közel 70 millió liternyi folyadékot alig három hét alatt csorgatták el. Előbb a csatornákat töltötték meg vele, aztán az utakat öntöztették. De még az argentinai utak pora sem tudta felszívni a rengeteg bort. Így azután

a rétekre, mezőkre került a sor, oda öntötték ki az értékes italt.

Általános lerészegedés

Az emberek ezrei bámulták, hogy mi történik a borral? Először csak bámultak, aztán korszokért, kannákért, üvegekért rohantak és megpróbálták menteni a menthetőt. A koldusok, a szegényebb emberek napokig berugott állapotban ténferegtek Mendoza vidékén. Gyerekek lerészegedtek az ingyen italtól és így mentek az iskolákba, amelyeket a lehetetlen állapotok miatt kénytelenek voltak bezárni. Szarvasmarhák és lovak bort ittak és miután hamarosan belepusztultak a szokatlan italba, a lakosság lázongani kezdett és dühös, tiltakozó iratokat menesztett Buenos Airesbe. A kutak vize élvezhetetlenné vált és a főváros állami vegyészeti intézete megállapította, hogy a kutmérgezés oka a 70 millió liter kiöntött bor.

A borusztatás után néhány napra emberemlékezet óta nem tapasztalt vihar vonult végig Mendoza felett. Szél cibálta, jégeső pusztította a tőkéket és rövid pár óra belül a zöld rengeteg helyén pusztaság meredezett. A mendozai „Isten szőlője” helyén a legsiralmasabb pusztulás képe fogadja az embert. És most a mendozaiaknak nincs se boruk, se vizük, se pénzük, se élelmük. A természet megbosszulta magát azokon, akik rendjébe avatkoztak.

Olcso könyvvásár Lepagenál még tart. Sokféle könyv elfogyott és sokféle új jött bele az akcióba. Siessen, rendeljen, mert amíg elfogy, többé ily áron nem lesz kapható. Kérjen jegyzéket Lepagetől, Kolozsvár.

Könyvkötészeti munkákat izlésesen és olcsón készít a

GLORIA

könyvkötészeti

Tulajdonos: MARK LAZAR.

CLUJ, Piața Unirii 9.

את אחי אנכי מבקש

orth. köser

DWAS cukrászdát,

ujonnan berendezve megnyitottam Cluj, Cal. Regele Ferdinand 49 alatt. Finom tésztáink a legkényesebb ízlést is kielégítik. A b. közönség szives pártfogását kérjük. Fontos minden köser háztartásban.

Molnár István táncstje csütörtökön a Davila Színházban

A párizsi Archives International des Danses tagja.

CSÜTÖRTÖK
AMERIKAI
NAK ÉS PA
VENCIOJA
NERT. Rabbi
kai cionista
tával, hogy t
husz amerika
mint 17 polg
Hull külügym
az angol kor
lesztina-mand
cióban a zsid
lalt kötelezet
PARIZSI
KERDES ME
leteuropai sz
bizottság, an
férfi is tagja
mány tagjai
vaslatot tesz
sára. Az egy
jordánia pol
irányozza elő
lás számára
zsidó lakoss
káiig növeked
zsidó telepes
érdekében ag
további zsidó
gok felé leh
hozni egy a
vámunióhoz
zel-Kelet től
A második
zsidó bevánd
termékeny t
ban. Ezen e
jék a zsidó
ság elérí itt
lakosság alk
két kanton,
vetséget alk
és vámuioib
országaival.
Transzjordán
zetnie.
AZ AMER
EGYESULT
OLEN. Nem
nagy menek
Appeal for B
bi Abba Hill
nyilatkozat
tik, hogy az
vezető egyén
ügyi akciób
lenti a háro
gyűjtő akció
dóság felsz
zációval és
géllyel fogl
a Joint Di
Palestine A
amely a né
európai üld
Az Unite
tagjai a kö
Albert Eins
york állam
bíró, Henry
muel Unte
gye és dr.
Abba Hille
Az elnökes
rabbi Solon
nista szerv
Louis Lips
Eduard M.
Rabbi Si
összes erői
tában, kon
döntéseket
ményben n
Appeal fel
helyi akció
RUBLEI
NEK. Geo
ügyi hivat
jelent meg
tést tett a
Rublei kö
kormány
tenni a z
metországi
letelepítés
Ausztrália
ANTISZ
IRANYITA
szemita
Rustcsukb

A Zsidó Távirati Iroda jelenti:

A Palesztina-kérdés

AMERIKAI ALLAMOK KORMANYZÓI-NAK ÉS PARLAMENTEREINEK INTERVENCIÓJA A ZSIDÓ NEMZETI OTTHONÉRT. Rabbi Solomon Goldmann, az amerikai cionista szervezet elnöke, közölte a sajtóval, hogy az amerikai állam kormányzója, husz amerikai szenátor és képviselő, valamint 17 polgármester és városi tanácsos felhívást intéztek Roosevelt elnökhöz és Cordell Hull külügyminiszterhez, hogy hassanak oda az angol kormányra, hogy tartsa be a Palesztina-mandátumban és a Balfour-deklarációban a zsidó nemzet otthon ügyében vállalt kötelezettségeket.

PÁRIZSI JAVASLAT A PALESZTINA-KÉRDÉS MEGOLDÁSÁRA. A közép- és kelet-európai zsidók jogainak védelmére alakult bizottság, amelynek számos francia államférfi is tagja, átiratot intézett az angol kormány tagjaihoz, amelyben két alternatív javaslatot tesz a Palesztina-kérdés megoldására. Az egyik javaslat Palesztina és Transzjordánia politikai egységbe való tömörítését irányozza elő, azzal, hogy a zsidó bevándorlás számára szabadon álló területeken a zsidó lakosság az összlakosság 50 százalékáig növekedhetne. Az arab parasztnak a zsidó telepessel való egyenrangúvá tétele érdekében agrárreformra volna szükség. A további zsidó bevándorlást a szomszéd országok felé lehetne irányítani. Létre lehetne hozni egy arab-zsidó együttműködést, amely vámmunióhoz vezethetne Palesztina és a Közel-Kelet többi országai között.

A második javaslat azt ajánlja, hogy a zsidó bevándorlás megfelelő kiterjedésű és termékeny területre korlátozzák Palesztinában. Ezen a területen mindaddig folytatódjék a zsidó bevándorlás, amíg a zsidó lakosság eléri azt a számot, amelyet az arab lakosság alkot Palesztina többi részén. A két kanton, vagy állam kezdetül fogva szövetséget alkotna, közkeletű Svájc mintájára és vámmunióba lépne. Elő-Azsia többi arab országával. De ennek a megoldásnak is a Transzjordániával való egyesüléshez kell vezetnie.

Amerika

AZ AMERIKAI ZSIDÓSÁG VEZETŐI AZ EGYESÜLT MENEKÜLTÜGYI AKCIÓ ELLEN. Nemrég alakult meg Amerikában a nagy menekültügyi alap, az United Jewish Appeal for Refugees, amelynek elnökei, rabbi Abba Hillel Silver és rabbi Jonah B. Wise nyilatkozatot tettek közbe, amelyben bejelentik, hogy az amerikai zsidó közélet számos vezető egyénisége vállal szerepet a menekültügyi akcióban. Ez az akció egyesítését jelenti a három nagy amerikai zsidó szervezet gyűjtő akciójának, amelyek az európai zsidóság felszámolásával, a palesztinai kolonizációval és az amerikai menekültügyi segítséggel foglalkoznak. Ez a három szervezet: a Joint Distribution Committee, az United Palestine Appeal és a National Coordinating, amely a nemzetközi és közép- és kelet-európai üldözött zsidók támogatására alakult.

Az United Jewish Appeal elnökségének tagjai a következők: dr. Cyrus Adler, prof. Albert Einstein, Herbert H. Lehman, New York állam kormányzója, Julian W. Mack főbíró, Henry Monksy, Nathan Strauss, Samuel Untermyer, Felix M. Warburg özevgye és dr. Stephen S. Wise. Elnökei: rabbi Abba Hillel Silver és rabbi Jonah B. Wise. Az elnökség tagjai továbbá: Max Baerwald, rabbi Solomon Goldmann, az amerikai cionista szervezet elnöke, rabbi Izrael Goldstein, Louis Lipszki, Morris Rothenberg főbíró és Eduard M. Warburg.

Rabbi Silver és Wise az amerikai zsidóság összes erőinek mozgósítását kéri nyilatkozatában, konstruktív feleletet az európai üldözöttekre. Az amerikai zsidó közvéleményben nagy visszhangot keltett a Jewish Appeal felhívása. Százával indultak meg a helyi akciók a közös kampány keretében.

RUBLEE BESZÁMOLÓJA ROOSEVELT-NEK. George Rublee, az eviani menekültügyi hivatal volt főigazgatója, kihallgatáson jelent meg Roosevelt elnökkel, akinek jelentést tett a londoni bizottság működéséről. Rublee közölte az elnökkel, hogy a német kormány hajlandóan mutatkozott lehetővé tenni a zsidók rendezett kivándorlását Németországból. A menekültek elhelyezésére és letelepítésére a legalkalmasabb országok Ausztrália, San Domingo és Dél-Amerika.

Bulgária

ANTISZEMITA TŰNTETÉSEK NEMET IRÁNYÍTÁSRA. Külföldről irányított antiszemita propaganda következményeként Ruszcsukban, Plevnában és Doupnícában an-

tiszemita tüntetésekre és provokációkra került sor, amelynek azonban vetett a rendőrség beavatkozása. Plovdivban az antiszemita légionárius szervezet tagjai behatoltak a Makkabi sportklub purim ünnepélyére, ahol bezúzták az ablakokat s egyéb rombolásokat végeztek. A rendőrség kivonult a helyszínre és helyreállította a rendet.

Anglia

MOZES GASTER LONDONI TEMETÉSE. Óriási részvét mellett temették el dr. Mozes Gaster londoni szefárd főrabbit, a spanyol-portugál zsidó temetőben a spanyol-zsidó rítus szerint. A gyászszertartás, amelyet Bueno de Mesquita rabbi vezetett, teljesen megfelelt a középkori spanyolországi zsidó szokásnak. Amikor Gaster főrabbi földi maradványait a sirba eresztették, sófárt fújtak. A halottas csarnokban a gyászolók zsoldárok éneklésével hétszer járták körül a koporsót. A gyászolók között volt dr. J. H. Herz, Anglia askenázi főrabija is.

A cionista szervezet londoni központja gyászünnepélyt rendezett dr. Gaster emlékére, amelynek keretében dr. Weizmann Chaim, Brodetszki professzor és Leon Simon méltatták az elhunyt zsidó vezető férfiú érdemeit. Dr. Weizmann Chaim Gasternek a Balfour-deklaráció előkészítésében játszott szerepére utalva, többek között a következőket mondotta:

— Vigaszra van szükségünk ezekben a ne-

hez időkben. Olyan jövő előtt állunk, amelyben sok nehézséget kell majd leküzdeni. Senkit sem látok, aki Mozes Gastert pótolni tudná. Elhunytával szegényebbé vált a mi életünk.

Tilea Viorel, Románia londoni nagykövete, meleghangú részvétlét küldött dr. Gaster özvegyéhez a nagy tudós elhunytá alkalmából.

Lengyelország

EGY VOLT NEMET KATONATISZT ÉS NACIVEZETŐ ZSIDÓ HITRE AKAR ÁT-TÉRNI. A napokban egy német katonatiszt kereste fel Krakkóban az ottlakó Halberstadt főrabbit és arra kérte őt, hogy fogadja be a zsidó közösség kötelékébe. Elmondotta, hogy előkelő árja családból származik Lipcseből és magas pozíciót töltött be a nemzeti szocialista kormányzat alatt. A novemberi németországi pogromok oly lesújtó hatást gyakoroltak rá, hogy lemondott a nemzeti szocialista pártban betöltött összes tisztségéről. A bosszu elől Lengyelországba menekült. Itt határozta el, hogy a zsidó hitre tér át, hogy osztozzék „Izrael összes fiainak sorsában”.

Halberstadt főrabbi kijelentette a fiatal tisztnak, hogy a zsidó vallás mindig csak szenvedést és veszedelmet jelent hívei számára. A tisztt azonban ennek ellenére is kitartott elhatározása mellett.

Stefănescu-Goangă rektor a Cote d'Azur-re utazik

Párizsi orvosok vizsgálják meg a rektor balkarját

Cluj, március 15. Stefănescu Goanga egyetemi rektor a gondos orvosi kezelés következtében ma már túl van a veszélyen. A hastájékon lévő elterjedése teljesen beheggedt. Valószínűnek látszik, hogy a balkarján lévő sérülés következtében balkezének ujjai megbébnulnak. Balkarjának mozgatása ma még mindenestre nagy nehézségek árán történik és óriási fájdalommal jár. A teljes gyógyulás végett Stefănescu Goanga rektor

a jövő hét folyamán a Cote d'Azur valamelyik furdőhelyére utazik, ahová felesége is elkíséri a rektort.

Hír szerint néhány párizsi orvos véleményét is ki fogja kérni, akik felkeresésére Párizsból a francia furdőhelyre fognak utazni. Stefănescu Goanga távollétében dr. Drăganu Nicolae, a bölcsészeti fakultás dékánja és prorektor fogja átvenni a rektori teendőket.

A nagybányai munkáspereket a járásbírószá elé utalta a minisztérium

Megoldódott a százsámra felhalmozódott perek kérdése

Baiamare, március 15. Közel egy éve, hogy a bányavidéken 12 ezer munkás teljes jogszolgáltatás nélkül áll, mert a járásbírószá hatásköréből törvényrendekezéssel kivonták a munkáspereket. A minisztérium ugyanis megyeszékhelyenként munkabírószá felállítását rendelte el. Szatmáron kellett volna létesíteni munkabírószágot, azonban az egyelőre még csak papíron létezik. Így a munkásperekkel a bányavidéken a helybeli járásbírószágnál próbálkoztak meg, de ez minden esetben kimondotta az illetéktelenséget és így több száz munkáper-iratsomó halmozódott fel eddig.

A magántisztviselők céhének kezdeményezésére az összes helybeli szakmai szervezetek az ügyvédekkel karöltve emlékirattal fordultak a minisztériumhoz és kérték, hogy Nagybanán állítsanak fel munkabírószágot. A második kérelem az volt, hogy bizza meg a miniszter a nagybányai járás-

bírószágot a munkáperek tárgyalásával. Válasz a kérésre nem érkezett.

Legutóbbi küldöttség jelent meg Talpos vezetőjárásbírónál és emlékiratot nyújtott át neki. Ennek alapján Talpos járásbíró komoly érvekkel alátámasztott kérvényt szerkesztett, amelyben arra is hivatkozott, hogy a munkaadók a jogszolgáltatás hiányának tudatában, kihasználják munkásikat.

A vezetőjárásbíró kérvényének meg volt a hatása. A tegnapi megérkezett az igazságügyi minisztérium átirata, amely végül megoldja a bányavidéki munkásság jogszolgáltatását. A miniszteri átirat értesíti a vezetőjárásbíró, hogy valóban nem létező még munkabírószá Szatmáron, mint azt az 1938 május 16-án meghirdetett törvényben elrendelték és ezért utasítja a nagybányai járásbírószágot, hogy az összes munkáspereket, amelyek ennek a járásnak a körzetébe tartoznak, a jövőben a nagybányai bíróság tárgyalja és intézze.

Nagybányai munkáskörökben nagy megnyugvást keltett a miniszter rendelkezése.

A pénzügyminiszter meghosszabbította a 3 ezrelékes folyószámlalétekek befizetési határidejét március 30-ig. A pénzügyminiszter rendelkezést adott ki, amelyben a 3 ezrelékes folyószámlalétekek befizetési határidejét március 30-ig meghosszabbította, vagyis ezidőpontig ezek az illetékek bírságmentesen fizethetők be. Értesítéseink szerint a napokban újabb rendelkezés fog megjelenni, amelyben a pénzügyminiszter részletesen intézkedni fog az ezzel kapcsolatos homályos kérdésekben.

Select Mőzgő

MA, CSÜTÖRTÖKI KEZDETTTEL mutatja be

ZAZA

közismert szindarabnak ragyogó filmváltozatát. Főszerepben:

Claudette Colbert

kinek pikáns szépsége és egyénisége francia könnyedséggel és humorral fölti meg a ragyogó alakítását.

Herbert Marshall

a nálunk is közismert művész partnere Claudette Colbertnek.

Zukor Georg

világhírű rendező alkotója e filmnek, melyre még sokáig fognak emlékezni a mozgókévelők.

Újra bevonják a gazdasági életbe a német zsidókat?

Berlin, március 15. Magán jelentés szerint a zsidókat ismét nagyobb számban bekapcsolják a termelés folyamatába. Beavott gazdasági körökből származó értesülések szerint elsősorban olyan zsidók kaphatnak munkát, akik az építkezésben jártosak, azonkívül pedig a különleges képzettséggel bíró és több nyelvet beszélő kereskedelmi és iparvállalati alkalmazottak. Az újból munkába álló zsidók külön helyiségekben dolgoznak és teljesen el vannak különítve a német alkalmazottaktól és munkásoktól. Felelős állásban semmiképpen sem működhetnek.

A mestervizsgák letételét sürgeti a munkaügyi minisztérium

Bucuresti, március 15. A munkaügyi miniszter az iparosok tudomására hozza a következőket: A szakmai előkészítés és az ipar fizetéséről szóló 1936 április 30-iki törvény szerint ipar csak mesterkönyv és iparendelő alapján izhető. A mesterkönyvet mérnök, felsőiparisiskolai és középfokú iparisiskolai oklevelek alapján lehet elnyerni, vagy munkakönyv és szakmai vizsga után, amennyiben a munkakönyv tulajdonosa igazolja, hogy a szakmában három évig dolgozott. Az 1938 június 16-án megjelent módosító törvény tekintettel volt azokra a működő, önálló iparosokra, akiknek nincsen mesterkönyvük, sem munkakönyvük és ezek számára megengedte, hogy a folyó év végéig mesteri vizsgát tegyenek. A feltétel az, hogy 1936 április hó 30-án öt betöltött esztendő óta önálló mester volt és a vizsgára való első jelentkezés időpontjában is saját műhellyel bírt. Ezen körülményt a kereskedelmi és iparkamara bizonyítványával kell igazolni. A kérvényt a tartományi munkaügyi főfelügyelőséghez kell intézni. A mesterkönyv elnyerése után adják ki az iparendélyt. Amidőn a minisztérium a fentieket ismételtén az érdekeltek tudomására adja, felhívja azokat, hogy a rendkívül kedvezménytel mielőbb éljenek, mert ellenkező esetben 1940 januárjától bezárja a hatóság műhelyeiket.

— Teljesre fordult az időjárás az egész országban. Bucurestiből jelentik: Az egész országban hidegre fordult az időjárás és erős szél fúj. Predeálnál, Neamþban és Bukovinában havazott. A Fekete-tengeren tegnap hatalmas hullámverés volt. A constantai kaszinó mellett uccarészletet elöntötte az ár. A kikötőben horgonyzó hajók biztonsági intézkedéseket tettek, nehogy a vihar kiragadjja őket a tengerre. Balceban valóságos orkán dühög. A Basarabia hajó, amely vasárnap délután hagyta el a Boszporust, viharba került.

— Az új állampolgársági törvény precs magyar, német fordítása kapható Dr. Mandel Fordító Irodában Cluj, Str. Memorandumului 24. Ara 100, vidékre 110 lei.

LYNOS-t
nek. Miért?
használatát. A
garantálják ennek
habzó főgépölő
pompás hatású,
valóban tisztítja és
tisztítja a szájat ugyanakkor
fogaknak
fényt kölcsönöz.
ZDAGSÁGOSABB
OLJON NAGY TUBUS.
OLYNOS
antiszepikus
FOGKRÉMET.
jét, az arabot.
jót, amit eddig
iránta.
óság elé kerül.
tek ki
lőtték el
sor, oda öntöt-
nos lerészegedés
ak, hogy mi tör-
k bántottak, az-
ivegekért rohan-
eni a menthetőt.
emberek napokig
egtek. Mendoza
gtek az ingyen
rolákba, amelye-
piatt kénytelenek
ák és lovak bort
belepusztultak a
lázongani kez-
kakat menesztett
e élvezhetetlenné
gyészetű intézete
érezés oka a 70
y napra ember-
t vihar vonult
cibálta, jégeső
d pár óra belüli
ad megredezett.
elyén a legsiral-
lja az embert.
nines se boruk.
ük. A természet
n, akik rendjébe
nál még tart.
sokféle új jött
dejen, mert ami
n lesz kapható.
Kolozsvár.
at izlésesen
t a
IA
szel
LAZAR.
-li 9.
ban

HIREK

— **Öfelségét Mihalescu ezredes képviseli** Jon Suciu temetésén. Bucurestiből jelentik: Jon Suciu, a román nemzet nagy szabadságharcosának temetésén Károly király öfelségét Mihalescu ezredes, a kormányt Traian Pop, a nemzeti vagyonok lajstromának minisztere képviseli.

— **Palesztina felé erősen fellendült a román hajózás.** Constantából jelentik: A Transilvania gőzhajó elindult Haifa-ba 400 utassal a fedélzetén. Az utasok valamennyi férőhelyet lefoglalták. Tekintettel arra, hogy az utasforgalom óriási méretében megnőtt Palesztina felé, a tengerhajózási társaság ismét forgalomba helyezte a Dacia és Romania nevű hajókat. Az érdeklődés olyan nagymértvű, hogy már hónapokkal előre lefoglalták az összes jegyeket.

— **A semmitűzők mondja ki a döntő szót az állami bányamunkások bérharcában.** Nagybányáról jelentik: Az állami bányamunkások a jövő költségvetési évre felmondták a kollektív szerződést és 20–25 százalékos béremelést, valamint munkafeltételek javítását követelik. A munkaadó bányakincstár nem is akart hallani a bérmozgalomról és így elsősorban a kolozsvári munkaügyi inspektorátus elé került a bérmozgalom tárgyalása, ahol nem tudták közös nevezőre hozni az érdekeket, mert a bányakincstár csak két, de legtöbb, három százalékos emelést volt hajlandó adni. A többi követelésekről pedig nem óhajtott tudni. Így most a végző szót a bucaresti semmitűzők fogja kimondani, mert a bányakincstár nem akarta elfogadni döntőbíróként Chirila dr. munkaügyi inspektor. A semmitűzők főnöke csütörtökre tüzte ki a bányamunkások bérmozgalomának tárgyalását, amelynek a munkásságot Gherman Eftimiu, Gârboveanu hunyadi és Botciu Romulus nagybányai kiküldött fogják képviselni.

— **Aradon elrendelték a késedelem miatt az állampolgársági listából töröltek neveinek kifüggesztését.** Aradról jelentik: Annak idején a felülvizsgálatra kerülő állampolgárságok ügyében érdekelteknek meghatározott időpontig vagy összes irataikat be kellett terjeszteniük, vagy a betervezés meghosszabbítását kellett kérvényezniük, akik pedig egyik lehetőséggel sem éltek, azokat késésbenlevőknek nyilvánították, ügyüket nem bocsátották érdemi tárgyalásra, hanem egyszerűen késedelem címén elrendelték az állampolgársági névsorból való törlésüket. Az érdekeltek jogorvoslatlalt éltek az ilyen elintézés ellen és kérték a bíróságtól, hogy vegye tudomásul a fellebbezésüket, mert a törlési végzést legalább kifüggesztés útján közölni kellett volna velük és mivel ez nem történt meg, a jogorvoslat kérelmére előírt öt napos határidő sem járhatott le, mert ez a kifüggesztés napjától számítódik. Több ilyen ügyben hozott kedvező ítéletet a bíróság, megállapítva a kifüggesztés elmulasztását, majd pedig érdemben foglalkozva az ügyekkel, legtöbb esetben elrendelte a fellebbezők neveinek az állampolgársági nyilvántartásba való újbóli beiktatását. Az ítéletek hatása alatt a város vezetősége is elhatározta, hogy az összes ilyen módon törölt állampolgárok névsorát kifüggesztesse. A közigazgatási szolgálat már össze is állította a névsort, amelynek kifüggesztésére a közel napokban sor kerül. A kifüggesztéstől számított öt napon belül az érdekelteknek jogorvoslatlalt kell élniök a törlési határozat ellen.

— **Keresztény férfi zsidó vallású feleségére nem vonatkozik az állampolgárság felülvizsgálása.** Aradról jelentik: A mostanában folyamatosan levő állampolgársági perek egyik érdekes változata foglalkoztatja az aradi bíróságot, mely kimondta, hogy a keresztény férjhez nőül ment izraelita vallású asszony nem volt köteles az elrendelt felülvizsgálaton igazolni állampolgársági körülményeit, mert csak a családfőnek kellett benyújtania igazoló iratait. A figyelemreméltó ítéletet a bíróság Kohn Margit aradmegyei, sikulai lakosnő ügyében mondotta ki. Az uriaszonyt ugyanis annak ellenére, hogy keresztény férfi felesége, leánykori családi körülményei folytán szintén az ellenőrzésre rendelt zsidó vallású polgárok névsorába iktatták és az iratok benyújtására megszabott határidő után nevével törölték az állampolgárok névjegyzékéből. Ezért fellebbezett és kimutatta, hogy keresztény férje után felülvizsgálatra nem volt rendelhető. A járásbíróság a fellebbezésnek helyt adott, elrendelve visszavezetését az állampolgárok névjegyzékébe. A sikulai községhezán a visszavezetés hivatalos eljárását olyként tüntették fel, mintha utólagos beírásról lenne szó és a belügyminisztérium a törvényszéknél támáda meg az említett állampolgárságát, fellebbezést nyújtva be az utólagos beírása ellen. Az aradi törvényszék most tárgyalta a fellebbezést és megállapította, hogy nincs szó utólagos beírásról, a fellebbezést elutasította.

Tízévi börtönnel sújtják Magyarországon a vagyonkimenekítőket

Budapest, március 15. A magyar kormány törvényjavaslatot készített a vagyonkimenekítés megakadályozására. A javaslat szerint mindazokat, akik vagyonu-

kat kimenekítik, vagy megkísérlik kimenekítését, 10 évig terjedő börtönbüntetéssel fogják sújtani.

Az olasz kormány meghosszabbította a külföldi zsidók kiutasításának határidejét

RÓMA, március 15. Ismeretes március 12. volt az határidő, amelyet az olasz kormány az Olaszországban élő külföldi zsidóknak szabott meg az ország elhagyására. A kormány ez a rendelete tízezer tömegeket döntött a legnagyobb kétségbeesésbe és reménytelenségbe. Magánforrásból származó értesülés szerint az olasz kormány az utolsó órában bizonytalan időre meghosszabbította a külföldi zsidók kiutasításának határidejét.

— **Tizennégy és félmillió dollár hitelt kér Roosevelt a Panama-csatorna megújítására.** Washingtonból jelentik: Roosevelt elnök az amerikai kongresszustól 14 millió 700 ezer dollár rendkívüli megszavazását kérte a Panama-csatorna megújítására.

— **Ellopta katonai előképzés társának kabátját.** Nagybányáról jelentik: Markovits Sámuel fejletést tett a rendőrségen, hogy Ladáni Árpád katonai előképzés-társa ellopta kabátját, igazolványával és kétszáz lej pénzével együtt. Ladáni a lopott kabátot Koltóra szökött. A rendőrség átirata alapján az ottani csendőrség házkutatás alkalmával meg is találta a lopott kabátot. Ladánt le tartóztatták.

— **Eljegyzés.** Katz Ilus és dr. Luttvak, Arad jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Roosevelt nem köteles elfogadni az angol királyi pár meghívását.** Washingtonból jelentik: A washingtoni kormány alapos mérlegelés tárgyává tette, mit feleljen Roosevelt elnök, ha VI. György király és Erzsébet királyné amerikai útja során a látogatás visszonzására kéri fel az elnöki párt. A külügyi hivatal jegyzőkönyvosztálya — a Reuter Iroda értesülése szerint — úgy vélekedik, hogy az elnök nem köteles a meghívást elfogadni, mert 1. az angol uralkodópár amerikai látogatása nem közvetlenül Rooseveltnek szól, miután washingtoni útja csak a kanadai látogatás meghosszabbítása, 2. az uralkodópárnak az uralkodás egész ideje rendelkezésére áll a hivatalos látogatásokhoz, míg az elnök hivataloskodásának ideje korlátozott tartamú, 3. az Egyesült Államok elnöke nemcsak államfő, hanem egyszerűen miniszterelnök és utóbbi minőségben nem hagyhatja el az országot hosszabb időre. Azonban nincs, a külügyi hivatal szerint, semmi akadály annak, hogy Roosevelt, ha majd megszünt elnök lenni, nejevel együtt Európába látogasson. Londoni sajtótörök meg vannak győződve, hogy Rooseveltet ezidőszent főként belpolitikai szempontok tartják vissza az európai utról. Az elnök kerülni akar mindent, ami az európai ügyekbe való beavatkozás látszatát kelthetné és főként nem akar ürügyet szolgáltatni ahhoz a szemrehányáshoz, hogy a wilsoni irányú világmegváltó szerepét akarja játszani. Azonban hivataloskodása letelével valószínűleg nejevel együtt hosszabb európai körutra indul és legalább két hetet tölt Angliában.

— **Calinescu miniszterelnök diszvacorát ad Kőburg-Gotha herceg tiszteletére.** Bucurestiből jelentik: Armand Calinescu miniszterelnök ma este vacsorát ad a hadügyminisztériumban Kőburg-Gotha herceg, a volt frontharcosok nemzetközi szervezete elnökének tiszteletére.

— **Hadosztálytábornokká léptették elő Ilasevici tábornokot.** Bucurestiből jelentik: Ilasevici hadsergőfőfelügyelő tábornokot Öfelsége udvarának katonai parancsnokát, hadosztálytábornokká léptették elő.

— **Féldoldali hűdésben szenvedő betegeknek** gyakran igen nagy megkönnyebbülést szerez egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűviz azért, mert anélkül, hogy a betegnek a legcélszerűbb mértékben is erőlködni kellene, a bekelet alaposan kitisztítja és az egész anyagcserét előmozdítja. Kérdezze meg orvosát.

— **Orvosi hír.** Dr. H. Grünfeld szemorvos külföldi utjáról hazatért és rendelését megkezdte Cal. Reg. Ferdinand 43-45 szám alatti rendelésében.

— **Halálos kimenetelű baleset a nagybányai aranybányában.** Az aranybánya újabb halálos áldozatot követelt. Tegnap délelőtt Nagybányán az állam kereszthegei bányájában lelte halálát Dávid Antal 31 éves munkás. Dávid több társával a felvonónál dolgozott. A bánya mélyéből az aranyos ércel tell kocsikat szállították fel. A felvonó valami hiba folytán kiugrott a helyéből és megakadt. Az ércet viszont szállítani kellett és a munkások hozzáláttak a felvonó kas rendbehozásához. Dávid a lift alá mászott, hogy segítsen a javítási munkánál. Egy észrevétlen pillanatban a drótkötél, amely a csigán forog, megcsuszott és a nehéz sulyu felvonó alázuhan és maga alá temette a szerencsétlen Dávid Antalt. Ekkor a munkások már nem arra törekedtek, hogy a liftet javítsák meg, hanem társukat igyekeztek a suly alól kiszabadítani, azonban mire ez sikerült, Dávid Antalban már nem volt élet. A szerencsétlenségről azonnal értesítették a bányagazgatóságot és a bányakapitányságot, ahonnan Manciu bányakapitány a helyszínre ment. Megállapították, hogy a szerencsétlenségért senkit sem terhel a felelősség, azt csakis Dávid vigyázatlansága idézte elő, aki külön utasítás nélkül bujt a felvonó alá. Az ügyészség is megadta a temetési engedélyt és eltekintett a boncolástól.

Az új angol Palesztina-terv

LONDON, március 15. Az angol kormány szerda délelőtt minisztertanácsot tartott, amelyen elfogadták a palesztinai kérdés megoldására vonatkozó angol tervet. A tervet szerdán a késő esti órákban közölték a Londonban tartózkodó arab és zsidó delegációval.

— **Meghalt a bucaresti ügyvéd, akit leszárt édesapja szolgálja.** Bucurestiből jelentik: Meghalt, hogy Leonida Demetriade ügyvédet vitás örökség miatt leszárt a Str. Profesor 20. utcában lakó édesapjának szolgálja. Az ügyvédet a kórházba szállították, ahol ma hajnalban kiszervezték. A rendőrség abban az irányban folytatja a nyomozást, hogy megállapítsa, kié volt a kórházban az örökség közül az öreg ügyvéd fiát eltemni láb alól, hogy ilyen módon a vagyont magának kaparinthassa meg.

— **Élénk vérkeringés felüldíti a szervezetet.** A Diana sóborszesz-bedörzsölés élénkíti a vérkeringést, felüldíti a testet.

— **Két elvetemült falusi lány petroliummal öntötte le és meggyújtotta édesanyját.** Bucurestiből jelentik: Borzalmas anyagi-kösségi kisérlet történt Iresti községben. Ioana Dumitrascu és Paraschiva Insuracelu falusi leányok meglettek, amikor anyjuk, akivel ellenséges viszonyban voltak, elaludt. Ekkor petroliummal leöntözték, majd pedig meggyújtották. Az öregasszony felébredt és sikoltozva az udvarra rohant, ahol a szomszédok megmentették a biztos haláltól. A két bűnös leányunk nyoma vesztett.

— **Sirköavatás.** Aron Móricz Ludus sirköavatása f. hó 19-én, vasárnap lesz a ludusi zsidótemetőben, melyre rokonaimat és ismerőseimet ezuton hívom meg. Özv. Aron Móricné.

— **Halálzás.** Diamanstein Jakabné, szül. Teitelbaum Eugenia Tg.-Mures (ezelőtt Déva) 1939. február 28-án elhunyt. Halálát férje, három felnőtt fia és kiterjedt rokonság gyászolja.

— **Heymann: Geldern lovag (Zsidó kalandorok),** új Tábor könyv, kötvé, 292 lpe, 158 lei. Előbbiek: Stefan Zweig: Békét, kve 158 lei. Schalom Asch: A nagy fal, két kötet, kve 316 lei. Schalom Asch: Dalol a völgy, kve 158 lei. Lepagenál, Kolozsvár. Postán utánvétellel. Kérjen teljes Tábor-jegyzéket.

Az osztálysorsjáték huzásának eredményei

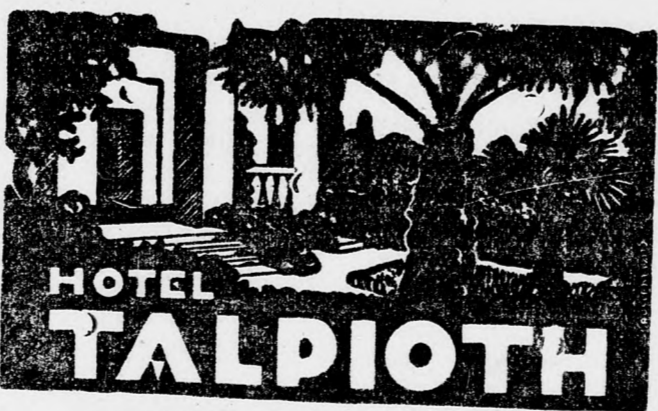
Az osztálysorsjáték március 15-i huzásának eredményei a következők:
 A matcaval nyertek: Egy millió lejt 44.357, egy millió lejt 36.957, egy millió lejt 11.348, egy millió lejt 88.778, egy millió lejt 12.367, 200.000 lejt 41.792, 200.000 lejt 41.371, 200.000 lejt 46.278, 200.000 lejt 67.925, 200.000 lejt 37.558.
 Valamint 60 darab 100.000 lejes nyeresémet mindkét szériából.
 Mindenik sorsjegy, melynek végződése: 01, 08, 18, 32, 41, 48, 65, 66, 71, 90 912 lejt nyert.
 A melléksorsjeggyel nyertek: Egy millió lejt 279.938, egy millió lejt 169.621, egy millió lejt 305.826, egy millió lejt 170.306, egy millió lejt 776.771, egy millió lejt 693.332, egy millió lejt 772.469, egy millió lejt 621.047, egy millió lejt 352.752, egy millió lejt 728.670.
 Valamint 10 darab 100.000 lejes nyeresémet.
 Mindenik sorsjegy, melynek végződése: 042, 090, 146, 167, 168, 208, 234, 268, 343, 352, 353, 389, 498, 581, 645, 772, 795, 927, 937, 978, 228 lejt nyert.

EGYESÜLETI ÉLET

— **A Goldmark Filharmoniai Társaság** értesíti tagjait, hogy ma, csütörtökön este 9 órai kezdettel próbát tart, amelyre a tagok pontos megjelenését kéri.

az új szállodája
BUDAPESTEN
CONTINENTAL SZÁLLO

160 SZOBA MINDEN ÁRKATEGÓRIÁBAN
 ÉTTEREM-GARAGE.

TEL. 3183.

P. O. B. 601.

TEL AVIV

52, ACHAD HAAM STR.

ELISMERTEN LEGJOBB SZALLODA A VÁROS KÖZPONTJÁBAN. A BANKOK ÉS KERESKEDELMİ KÖZVETLEN KÖZELÉBEN.

— SZÉP ARNYEKOK KERTTEL KÖRÜLVEVE. — HIDEG ÉS MELEG VIZ. — PRIVÁT FÜRDŐSZOBOK. — KÖZPONTI FÜTÉS. — ELSŐ-RANGU KONYHA. — MAGYAR ÉS ROMÁN KISZOLGALÁS. — KEDVEZŐ ÁRAK.

Berlin, március 15. Parancsnokságok list gyalogság német csapatok határt és országba.

Teljesen m... értesülések s... csapatok által képpen ment Csehország

Prága, március 15. Csapatok szer... bevonultak P... katonai parancsnokságok alávetéseinek.

A cseh fő... korán reggel... Az ablakokban... horogkeresztes... megőrizte nyu... társan központ... kag. Prága kü... kitörő lelkesed... met csapatokat... A németek b... leteket közlik:

A német os... csoportokban v... ernyős zászló... atán a repülőg... hóvihár miatt... európai idősza... órákor a moto... őrel megjelene... sban. Az előz... zadból állt, am... kerékpárosok... tek.

Délelőtt 10 ó... tek Prágában... autóbuszok. Cs... tották fenn a r... hallgatag, rezg... német teherau...

Berlin, március 15. Bécsbe, mint a... hitték, hanem a... met csapatokk... szerint Hitler e... zott, ahova a F... tonasággal együ... parádét nem ta... dött német csap...

Berlin, március 15. Bécsbe, mint a... Iglau városát. A... délelben 12 órakor... repülők a déli ó...

A cseh

Berlin, március 15. Chwalkovszki vo... el való tanács... környezetükhöz... cseh állampolgá... ották: „A jövő... garainak kell t... denben tisztelet... törvényeit és re... Hacha köztár... Chwalkovszki k... ellőnvonaton elh... gyidejü német... zágból és Cseho... az állam alakul...

Az Havas ügy... zág jövőbeni sor... tetően jól értesít... zező információk... E két tartomán... ország politikai é... gi és közigazga... tik a német b... Lebensraum"-ho... dózatait a nap... melyes függetl... am függetlensé... net. A cseh álla... b arról lehetne... községek. B...

Prágára kitüzik a kampóskeresztes lobogót

(Első oldali cikkünk folytatása.)

Berlin, március 15. A német hadsereg főparancsnoksága szerda délelőtt a következőket hozza nyilvánosságra: „Blaskovitz és List gyalogsági tábornokok vezetése alatt a német csapatok ma átleték a német-cseh határt és bevonultak Morva- és Csehországba.

Teljesen megbízható forrásból származó értesülések szerint Csehországnak a német csapatok által való megszállása a következőképpen ment végbe:

Csehország elfoglalása még az éjszaka folyamán megkezdődött. A városok többségében a középületek már hajnalotl kezdve a német motorosított csapatok kezében voltak. Prágát 8 ejtőernyős zászlóalj foglalta el, amelyeket repülőgépeken szállítottak a cseh fővárosba. A cseh csapatok utasítást kaptak, hogy a német hadsereg által a város különböző pontjain megjelölt helyeken gyülekezzenek. A délután folyamán megtörtént a prágai cseh helyőrség lefegyverzése. A cseh hadsereg tisztjei, altisztjei utasítást kaptak, hogy polgári ruhában jelenjenek meg az utcákon.

területén lakó zsidók ugyanolyan bánásmódban részesülnek, mint Németországban. A német okupáció korrekt lesz, de minden ellenállási kísérletet könyörtelenül elfojtanak. Német körökben hangsúlyozzák, hogy a német kormány által hozott intézkedések teljesen összeegyeztethetők a népek önrendelkezési jogával, miután ezeket az intézkedések a cseh nép hivatott és elismert képviselőinek Németországhoz intézett oltalmi kéréseiből következtek. Ami Szlovákiát illeti, a német vezetők kijelentik, hogy Szlovákia független állam,

amelyekben Németországot diplomáciai megbízott fogja képviselni. Berlini körök számitása szerint Szlovákia lakosságának 41 százaléka német származású, ezeknek helyzetét az új állam létsükségeihez mérten fogják szabályozni.

ország addig törődött Ruzsinszkóval, amíg a bécsi döntőbíráskodás rendelkezései érvényben voltak. Már pedig — mondják — nem vezetők, — a bécsi ítélet nem egyéb többé történelmi okmány nál. Budapestnek szabad keze van Ruzsinszkót illetően.

Ruzsinszkó nem érdekli többé Németországot — Budapestnek szabad keze van

Végül hangsúlyozzák Berlinben, hogy más tartalmú híradásokkal ellentétben, nem tudnak arról, mintha Volosin, Ruzsinszkó miniszterelnöke segítséget kért volna Németországtól. Ruzsinszkó kérdése nem érdekli többé Németországot, ezzel az országgal Magyarországnak kell megegyeznie. Német-

ország addig törődött Ruzsinszkóval, amíg a bécsi döntőbíráskodás rendelkezései érvényben voltak. Már pedig — mondják — nem vezetők, — a bécsi ítélet nem egyéb többé történelmi okmány nál. Budapestnek szabad keze van Ruzsinszkót illetően.

A magyar csapatok megszállták Ruzsinszkót

POZSONY, március 15. Az Havas jelenti: A szlovák kormány köréből származó értesülés szerint a magyar csapatok szerdán délután ellenállás nélkül elfoglalták egész Ruzsinszkó területét.

BUDAPEST, március 15. Csáky gróf magyar külügyminiszter ultimátumot intézett Volosin ruszin miniszterelnökhez, amelyben a magyar kormány nevében felszólítja, hogy adja át a hatalmat a bevonult magyar csapatok vezetőinek. Az ultimátum szerda este 8 órakor járt le.

Berlin magatartása Ruzsinszkó ügyében

A magyar csapatok már kedden reggel megkezdték benyomulásukat Ruzsinszkóba. Magyarország már a müncheni értekezlet alkalmával igényt emelt erre a területre. Ezt a magyar követelést az olasz és lengyel diplomácia is támogatta. A németek azonban megakadályozták a közös lengyel magyar határ megvalósítását, Ruzsinszkót kárpátaljai Ukrajnának nevezették el és minden jel arra mutatott, hogy a német propaganda ezt a területet akarja felhasználni bizonyos pánukrán törekvések megvalósítására, amelyek mögött Németország Szovjet-Ukrajnával szembeni tervei húzódtak meg. Ezeket a terveket a német külpolitika ez év elején elejtette. A müncheni értekezlet nyomán Beck lengyel külügyminiszter felkereste Galaçon Károly király öfelségét és Petrescu Comnen akkori román külügyminisztertel Románia hozzájárulását kérte Ruzsinszkónak Magyarországról részéről való bekebelezéséhez. Románia annakidején, mint Csehszlovákia szövetségese, ehhez nem járulhatott hozzá. A március 15-ét megelőző élénk közép-európai diplomáciai tevékenység azonban már egészen új szempontokhoz igazodott. Külügyi hivatalokban tudták, hogy a csehszlovák köztársaság napjai meg vannak számlálva. Ciano gróf belgrádi és varsói, valamint Gafencu román külügyminiszter belgrádi és varsói tárgyalásai már jelentős mértékben Ruzsinszkó további sorsa körül mozogtak. Beck lengyel külügyminiszter a minap tett nyilatkozatában kijelentette, hogy Gafencuval Ruzsinszkó kérdésében sikerült megegyezést létesítenie. Ez lényegében azt jelentette, hogy Csehszlovákiai küszöbön álló felbomlására való tekintettel és az olasz és lengyel kívánságot honorálva Gafencu hozzájárul a közös lengyel-magyar határ létesítéséhez. Minelyt a köztársaság válsága kirobbant, a magyar hadsereg azonnal akcióba lépett. Kezdetben olyan hírek terjedtek el, hogy Németország nem nézi jó szemmel, sőt esetleg fegyverrel is megakadályozza Ruzsinszkó elfoglalását. Ez valótlannak bizonyult. A magyar kormány, mint az alábbi táviratokból kiderül, több jogi és ténybeli indokot is hoz fel a ruzsinszkói katonai expedíció igazolására. Az eseményekről az alábbi tudósításaink számolnak be:

Volosin válasza a magyar ultimátumra

Budapest, március 15. A Magyar Távirati Iroda hivatalosan jelenti: A kedden reggel a prágai kormányhoz intézett 12 óras ultimátumra a cseh kormány Volosin ruszin miniszterelnök kérésére este 11 órakor jegyzék utján válaszolt. Bár a jegyzék udvarias hangon van megfogalmazva és igéri, hogy a ruzsinszkói magyar nemzetiségű lakosok személy- és vagyonbiztonságát semmilyen sérülés nem éri, — mégsem elégtí ki a magyar igények leglényegesebb pontját. Bár a jegyzék közli, hogy a cseh csapatok megkezdtek Ruzsinszkó kiürítését, mégis megtiltják a

Hitler nem küldött segítséget Volosinnak

Szerda délután Husztról a következőket jelentették: A magyar csapatok szerdán reggel tovább folytatták Kárpát-Ukrajna elfoglalását. Válaszképpen Volosin ruszin

(Folytatása a nyolcadik oldalon.)

A prágai bevonulás

Prága, március 15. A német megszálló csapatok szerdán délelőtt negyed 10 órakor bevonultak Prágába. A cseh hatóságok és katonai parancsnokságok minden ellenállás nélkül alávetették magukat a német rendelkezéseknek.

A cseh főváros külső képe szerdán már korán reggel gyökeres változáson ment át. Az ablakokban első ízben jelentek meg a horogkeresztes lobogók. A cseh lakosság megőrizte nyugalmát annak ellenére, hogy a város központját elárasztotta a német lakosság. Prága külvárosában a német lakosság kitörő lelkesedéssel fogadta a bevonuló német csapatokat.

A németek bevonulásáról a következő részleteket közlik:

A német csapatok szerda délelőtt kisebb csoportokban vonultak be Prágába. Az ejtőernyős zászlóaljok nem érkeztek meg, miután a repülőgépek nem tudtak leszállani a hóvihár miatt a ruszin repülőterre. Közép-európai időszámítás szerint délelőtt fél 10 órakor a motoros német egységek első járőrei megjelentek Kladnában, Prága külvárosában. Az előrs két motorkerékpáros századból állt, amelyet 10 teherautón motorkerékpárosok által kísért rendőrök követtek.

Délelőtt 10 óra tájban már nem közlekedtek Prágában sem a villamosok, sem az autóbuszok. Cseh rendőrkülönmények tartották fenn a rendet az uccasarkokon, ahol hallgatag, rezignált tömeg gyűlt össze. A német teherautókról a Wenzelsplatzon le-

szálltak a rendőrök és katonák, majd az autók azonnal visszaindultak.

Horts Wessel a prágai rádióban

Fél 11 órakor a németek birtokukba vették a prágai rádiót. Ezt követően a prágai rádió azonnal a „Deutschland über alles“ és a „Horts Wessel“ dalt közvetítette. Fokozatosan érkeztek meg a Wenzel térre az autógépjegyek, tankok és ágyuk. A tér egyes pontjain összegyűlt csehek a cseh nemzeti himnuszot intonálták. A lakosság azonban általában a legteljesebb fegyelmességet tanusította. A délelött folyamán a város terein és uccasarkokon felállított hangszórók figyelmeztették a lakosságot arra, hogy a legteljesebb rendet őrizze meg és fogadja bátran a sors elkerülhetetlen döntését.

A déli órákig az egykori csehszlovák köztársaság gyönyörű fővárosának összes stratégiai pontjait és középületeit elfoglalták a német csapatok.

A CTK jelenti: Miután nem volt lehetséges a német csapatoknak Prágába való ünnepélyes bevonulását előkészíteni Heppner német tábornok szerdán felkereste Pritzner professzort, a prágai városi tanács német tagját és Klapka doktort, a prágai városi tanács elnökét, akiknek bejelentette, hogy rendelkezletet a mai nap folyamán fogja kiadni.

Hitler von Gablenz tábornokot nevezte ki a prágai helyőrség parancsnokává. A tábornok az egykori köztársasági elnöki palotában és cseh királyi várban rendezte be székhelyét.

Hitler Csehszlovákiában

Berlin, március 15. Hitler nem utazott el Bécsbe, mint azt első pillanatokban általában hitték, hanem a Csehországba bevonuló német csapatokhoz sietett. Egyes jelentések szerint Hitler először Märisch Ostrauba utazott, ahova a Führer személyes őrsége a katonasággal együtt vonult be. A bécsi katonai parádét nem tartják meg, mert az ide küldött német csapatokat Brinnbe irányították.

A németek bevonultak Iglóba

Berlin, március 15. A német hadsereg szerdán délelőtt 10 óra 15 perckor elfoglalta Iglau városát. A 18-ik hadtest parancsnoka délelőtt 12 órakor bevonult Brinnbe. A német repülő a déli órákig a csehországi és mor-

vaországi repülőterek nagyrészt megszállták.

Cseh-német bizottság alakul

A DNB jelenti: A cseh nép és a német csapatok közötti barátságos kapcsolat létrehozása céljából rövid időn belül bizottságot neveznek ki, amelyben az összes cseh gazdasági és politikai alakulatok képviselve lesznek. A német lakosságot Dembitzki prágai ügyvéd fogja képviselni a bizottságban, amely a prágai parlament házában ül össze.

Prága, március 15. A prágai rádió 5 perccel nyugalmra inti a lakosságot, felszólítván a polgárokat, hogy nem engedjék elragadtatni magukat az uszítóktól.

A cseh állam megszűnt — német tartomány lett belőle

Berlin, március 15. Hacha volt elnök és Czawalkovszki volt külügyminiszter a Hitlerrel való tanácskozások befejezése után a környezetükhöz tartozó, Berlinben tartózkodó cseh állampolgároknak a következőket mondták: „A jövőben a német birodalom polgárainak kell tekinteniük magukat és mindenben tiszteletben tartaniuk a birodalom érvényeit és rendelkezéseit.

Hacha köztársasági elnök egyébként Czawalkovszki külügyminiszter kíséretében állonvonaton elhagyta a német birodalmat. Egyidejű német jelentés szerint Morvaországól és Csehországból „Csehia“ név alatt új állam alakul.

Az Havas ügynökség a Cseh- és Morvaország jövőbeni sorsát és közjogi helyzetét illetően jól értesült berlini körökből a következő információkat közli:

A két tartomány, vagyis a történelmi Csehország politikai és földrajzi, katonai, gazdasági és közigazgatási szempontból bekebelezik a német birodalomba, mert a német „Lebensraum“-hoz tartoznak. A bekebelezés előzetes lépései a napokban állapítják meg. Valamilyen függetlenségről, amely egy cseh állam függetlenségét ölténé magára szó sem lehet. A cseh állam megszűnt létezni. Legfeljebb arról lehetne szó, hogy a cseh kerületek községek bizonyos helyi közigazgatási

autonómiát kapnak, cseh köztisztviselők pedig megmaradhatnak az alárendelt hivatalokban.

A kampóskeresztes német zászló, a tartomány nemzeti zászlója lesz, éppugy, mint a többi német országrészekben. A 850.000 csehhez hasonlóan, akiket 1938. októberében a szudeta vidékkel együtt bekebeleztek a német birodalomba, a mai Csehország és Morvaország cseh nemzetiségű lakóinak sem kell katonai szolgálatot teljesíteniük.

Megszűnnek a cseh állami funkciók

Magától értetődő, mondják Berlinben, hogy Csehország diplomáciai érdekeltségét a külföldön német követéségek és konzulátusok veszik át.

Lényegében tehát a helyzet a következő lesz: Helyi közigazgatási önkormányzat és kulturális a nemzeti szocialista felfogás keretein belül, a cseh anyanyelv használati joga alapján. A független állam összes többi funkciói megszűnnek.

Hacha nem elnök többé

Hacha elnök nem tekinthető többé államfőnek, legfeljebb Morvaország és Csehország képviselőjének, ez is csupán a mult teljes felszámolásáig. A Csehország és Morvaország

gol -terv

Az angol kormánytanácsot a palesztinai átköző angol terjesztő esti órákban ártózkodó arab és

ügyvéd, akít le-

Bucurestiből jelenleg Demetriade lett leszurta a Str. edesapjának szolnázba szállították. A rendőrség a nyomozást, a fiát eltenni a vagyont magá-

ti a szervezetet.

szólás élénkíti a stet.

lány petroleum-

totta edesanyját. Almas anyaggyil-fresti községben. schiva Insuracelu amikor anyjuk, m voltak, elaludt. zték, majd pedig zony felébredt és nt, ahol a szomzatos haláltól. A veszett.

ricz Ludus sirkó-

map lesz a ludusi onaimat és isme-neg. Özv. Aron an Jakabné, szül. -Murs (ezelőtt elhunyt. Halálát áterjedt rokonság

(Zsidó kalandor,

292 lap, 158 le. ékét, kve 158 le. al, két kötet, kve al a völgy, kve ár. Postán után-egyzékét.

rsjáték

dményei

us 15-i húzás-ök: Egy millió lejt 7, egy millió lejt 8, egy millió lejt 2, 200.000 lejt 3, 200.000 lejt lejes nyeresemény végződése: 01. 90 912 lejt nyert. ek: Egy millió 69.621, egy millió 170.306, egy millió lejt 693.332, millió lejt 621.047, millió lejt 728.670. lejes nyere-

nek végződése:

234, 268, 343, 772, 795, 927.

ÉLET

Társaság

csütörtökön este amelyre a tagok

adaja

ENTAL

REGORIÁBAN GE.

SPORT

A Román Kupa forduló miatt vasárnap szünetel a Nemzeti Bajnokság küzdelme

Csak a B) liga játszik részleges fordulót
Cluj, március 15. Vasárnap a Román Kupa érdekes elődöntője szerepel a műsoron: tizenhat csapat játszik a továbbjutásért. A részletes műsor a következő:
Temesvár: TMAC—Oltul és Kinizsi—Venus.

Nagybánya: FC Carpați—Textila. (Ha a Textila megjelenik.)
Nagyszombat: HTV—Prahova.
Besica: UDR—AMTE.
Galapi: DVA—FC Rapid.
Braila: Franco Romana—Sportul Studentesc.

Bucuresti: Monitorul Oficial—Unirea Tricolor.

A nap mérkőzése tehát a Kinizsi—Venus találkozó. Ezen kívül a következő B) osztályos NB mérkőzéseket játszik:

NYUGATI CSOPORT

Északi alosztály:

Kolozsvárt: Universitatea—Törekvés.
Aranygyéresen: Sodronyipar—Tricolor.
Nagyváradon: Crisana—Victoria.
Szebenben: Olimpia—Monopol.

Déli alosztály:

Petrossányban: Jiul—NAC.
Gyulafehérvárt: Unirea MV—CFR.
Oradean: Craiovan—Vulturii.
Nagyszombatban: Soimii—Rovine Grivița.
A keleti csoport déli alosztályába az ACFFR a bukaresti Turda csapatával játszik Brassóban.

Mi újság a sportvilágban?

A román teniszszövetség megkapta a magyar teniszszövetség értesítését, hogy elfogadják a javasolt május 6, 7 és 8-iki időpontot. Ezeket a napokon játszik le tehát Bucurestiben a román-magyar Davis Cup mérkőzést. A román szövetség már ki is jelölte a csapatot Caralulis és Schmidt személyében. Caralulis jelenleg a Rivierán versenyez, míg Schmidt szintén edzésben van. Tanácsosa, a legjobb román játékos a Davis Cup szabályai szerint nem játszhat, mert hivatása edző volt. Ugyanebből az okból a magyar csapatban Szigeti nem játszhat.

Jelenkorra, a teniszsport világhírű versenyzője a napokban elmesélte az egyik újságról, hogy ő tulajdonképpen véletlenül lett teniszversenyző.

Követlenül a háború után történt 1918-ban. Akkoriban a hadseregben szolgáltam, hadnagy voltam. Lovagoltam, céllovóversenyeken vettem részt. Mindez igen jó lehetőség volt a szabadságszerzésre. Egyszer már nagyon-nagyon vágytam egy kis szabadságra, de nem volt semmi „ötletem”. Szerencsére kezembe került egy versenykiírás: „teniszverseny katonatisztek számára”. Azelőtt teniszsem is, de csak kedvtelésből. Nem játszottam valami jól. Most hirtelen döntöttem: Nem baj, ha kiesem hamarosan, a fődolog a szabadság. Beneveztem a versenyre, szabadságot kaptam. Természetesen az első meccsemem kiestem... Meglátott azonban játszani egy felettesem. Ugy látszik: észrevette, hogy jó teniszmozdulataim vannak. Elvitt egy komoly teniszgyestületbe, ott kedvet kaptam a teniszhez. És...
— Itt!

... két év múlva megnyertem a francia teniszbajnokságot...

Sonja Henie óta mindegyik műkorcsolyázó titokban azt reméli, hogy ugyanolyan karriert fog csinálni, mint Sonja. A „Nordisk Tidende” norvég lap most azt közli, hogy Sonja Henie 5570 dollárt kapott az államtól. Vajon miért? Nem azért, mert korcsolyázott az előző években, hanem más okból. Most derült ki, hogy Sonja Henie 1938-ban 5570 dollárral több adót fizetett, mint amennyit kellett volna. Ezt térítették neki vissza. Ebből nagyjából sejtethetjük, mennyit keres Sonja Henie...

A külföldi sportlapok sokat cikkeznek mostanában az amerikai boxeletről. Az egyik lapban ezt olvassuk: „Már nehezen tudnak kitalálni valami újat az amerikai versenyrendezőkről. Louisnak pl. alig találnak ellenfelet. Most végre elhatározták, hogy nyelbeütik a Louis—Roper-meccset”. Van-e, ki a Roper nevet ismeri? (Még Amerikában is alig akad ilyen szakértő...) Roper most népszerűsíteni akarják és ezért egy indiai ökövívóval, Munsellel eresztették össze. Ugy tervezték, hogy Roper majd csak kiüti a mérkőzés elején az indiánt. Roper csak nagynehezen — 15 menetben — győzött pontozással... Már csak ilyen ellenfeleket találnak Louisnak?

SZÍNHÁZ·FILM·MŰVÉSZET

Györgyfalvai lakodalom

Rendkívül érdekes művészeti esemény színhelye lesz szombat este és vasárnap délután fél 3 órakor a színház. Ezuttal nem hivatásos színészek, nem is műkedvelők vonulnak fel, hanem maga a színészeti ősforrása: a falu, Györgyfalva népe, apraja-nagyja jelenik meg a világot jelentő deszkákon, hogy abban a keretben, amelyet a fiatalon és tragikusan elhalt Czákó János akkora szeretettel készített el, bemutassa a maga életét. A színpompás györgyfalvai szokások, énekek, táncok tanui leszünk, amelyekhez a györgyfalvai cigányzenészek szolgáltatják a kísérő zenét.

Az esemény jelentőségét aláhuzza, hogy maga Vásárhelyi János dr református püspök vállalta a bevezető beszéd elmondását.

Attilio Ranzato, a világhírű csellóművész Kolozsváron

Attilio Ranzato csellóművész, aki egyike a világ legjobb csellóistáinak, jövő szerdán, március 22-én egyetlen hangversenyt ad színházunkban, Renzo Bossi zongoraművész kíséretében.

Ranzato nevét jó ismerik az egész világon. A fiatal mester ugyiszólván minden metropo-

lisban hangversenyezett már s mindenütt a legnagyobb elragadtatással írtak művészetéről.

A hangverseny műsorát színházi rovatunkban találja az olvasó, az est jelentőségére legközelebb visszatérünk.

HETI MŰSOR:

Csütörtök: Molnár István táncestje.

Szombat 9: Györgyfalvai lakodalom. (Czákó János revüje, a györgyfalvai népszokások bemutatása, ötven festői viseletű nő és férfi és a györgyfalvai cigányzenekar részvételével. Bevezeti: Dr. Vásárhelyi János ref. püspök.)

Vasárnap d. u. fél 3: Györgyfalvai lakodalom. d. u. 6 és 9: Alhambra. (A bukaresti Alhambra revütársulat előadásai.)

Szerda 9: Attilio Ranzato, a világhírű csellóművész egyetlen hangversenye. Műsor: 1. Bach: Aria, Vitali: Chaconne. 2. Boccherini: Concerto in Si maggiore (Allegro Moderato, Adagio, Rondo). 3. Bossi: a) lamentó, b) tumulto. Flamand ária (népdal a XVIII. századból.) 4. Ranzato: Arab tamburin. De Falla: A tizritus tánc. Scott: Pastorale and Reel. A zongoránál: Renzo Bossi.

A ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Az év legnagyobb szenzációjának bemutatója Parádés szereposztásban, csodálatos pazarsággal, gyönyörű zenével elemezik meg Johan Strauss élete: A nagy keringő. Felülmulja az év összes filmjeit. Főszereplők: Fernand Gravet, Luise Rainer, Miliza Korjus, Hugh Herbert. A Metro Goldwyn jubileus produkciója. Műsor előtt 2 premier journal: Fox és Metro.

AZ EDISON MOZGÓ MŰSORA:

Svéd Sándor, a világhírű magyar énekes egyetlen extraszuper filmje: Mária nővér. Főszereplők még: Jávori Pál, Vaszary Piroška, Stolz Hilda és Halmay Tibor. II. A Titanic óceánjáró hajó katasztrófája. Charles Boyer-rel. III. Híradó. Jön: Eggerth Márta és Jan Kiepura.

A SELECT MOZGÓ MŰSORA:

Zaza. Egy szép asszony életének története. Szerelme... csalódása. Egy asszony regénye, mely minden asszonyé lehetne. Főszereplők: Claudette Colbert, Herbert Marshall. Rendezte: Zukor Georg.

A CAPITOL MOZGÓ MŰSORA:

Premier világsláger! Gunga din. Óriásfilm. Nagyob mint Bengáli és a 41-es Brigád. Főszereplők: Cary Grant, Victor Mc. Laglan és Douglas Fairbanks. A film előtt a legfrissebb világhíradó.

AZ URANIA MOZGÓ MŰSORA:

Vörös orchideák. Izgalmas kémfilm, főszereplők: Olga Tchechova, Albert Schönhals, Camilla Horn.

RIO MOZGÓ MŰSORA:

Ma 3, 6 és 9 órakor két sláger! I. Vladia Corsacova. Oroszul beszélő társadalmi dráma. Fősz.: Vladimir Gardin és M. Vasiliev. II. A gangster bosszuja. Izgalmas gangster dráma. Fősz.: Patt O'Brien és Margaret Lindsay. III. Journal.

Következő műsorunk: Botrány az Operában. Fősz.: Marx testvérek. II. Az ördög leánya.

Kellermann: A kék szalag. A világhírű író új nagyrégénye, 356 lap, 178 lei, köve. Chardonne: A boldogság éneke, Athenaeum regénytár, köve 119 lei. Kiss Lajos: A szegény ember élete (Alföldi parasztelep) 283 lap, nagy alak, fűzve 165 lei Lepagenál, Kolozsvár. Postán utánvétellel. Kérjen teljes jegyzéket.

AZ UJ KELET

palesztinai utazási és információs osztálya megkezdte működését

A Palesztináról elterjedt ellentmondó hírek a vizitőrök és rosszhiszeműek híreszteléseivel szükségessé teszik, hogy az erdélyi zsidóságnak Palesztinával való kapcsolatait kimélyüljenek és állandó jellegűek maradjanak. Az Uj Kelet jó szolgálatot kíván tenni olvasóinak, amikor egyébként is állandósított és kifogástalan palesztinai hírszolgálat mellett az olvasó személyes érdekeit is szolgáló információs szolgálatot létesít. E célból az Uj Kelet kiadóhivatala megállapodott a „HAMADRICH” információs irodával (Tel-Aviv), mely dr. Kochavi (dr. S. Stern, a Zsidó Párt volt főtitkára) vezetésével mintaszerű információs és tájékoztatói tevékenységet végez.

A „Hamadrich” irodába az Uj Kelet részéről palesztinai szerkesztőnk, Barzilay István delegáltuk, aki közel másfél évtizedes erdélyi zsidó újságírói tevékenysége idején megismerte az erdélyi zsidóság életét, szándékait és a dolgok iránti beállítottságát és anyanyelvükön választ az érdeklődő erdélyiek leveleire.

Az Uj Kelet palesztinai információs és utazási osztálya a Hamadrich irodával való megállapodása révén az érdeklődő rendelkezésére bocsátja elsőrendű összeköttetését az élet minden ágában. Kereskedelmi kamarák, statisztikai hivatalok, hitelintézetek és bankok, biztosítótársaságok, utazási és szállítási irodák, felsőbbfokú iskolák és mindennemű tanintézetek, szanatóriumok, ipari és kereskedelmi szervezetek stb. útján elnyerhető összes felvilágosításokat, pénz befektetésekre és vásárlásokra vonatkozó felvilágosításokat bocsát az érdeklődő rendelkezésére.

Vállaljuk továbbá Tel-Avivban, Hajfán és Jeruzsálemben ingatlanok kezelését, valamint az ország minden pontján ültetvények adminisztrálását.

Az információs osztályunk kiadóhivatalunk továbbítja a Hamadrich irodához. Egy egyszerű információ illetéke 100 (száz) lei, amelyet kérjük a kiadóhivatalnak a levéllel egyidőben beküldeni.

RÁDIÓ MŰSOR

Csütörtök, március 16.

Bucuresti. 7.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.10: DMI hangverseny. Közben: Sporthírek. 13.40: Hanglemezek. 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30: Hanglemezek. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 18: Gyermekek. 19: Időszaki anyagok. 19.17: Muszeorgszáj századik születésnapján a rádiózenekar hangversenye Dimitru szoprán és Secareanu tenor közreműködésével. 20: Felolvasás. 21.15: A filharmonikusok hangversenye. A szünetben: Hírek. 23: Hírek. 23.15: Hanglemezek. Majd: Hírek külföldre német és francia nyelven. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45: Torna, utána hanglemezek. 11: Hírek. 13.10: A rádió szalonzenekara. 13.30: Hírek. 14.30: Cigányzene. 15.35: Hírek. 17.10: Magyarország—Franciaország válogatott labdarúgómérkőzés Párizsból. 18.55: Cigányzene. 22.10: Cigányzene. 22.49: Hírek. 23.30: Hanglemezek. 1.05: Hírek.

Mit hallgassunk a külföldi műsorból?

Toulouse. 20.15: Szórakoztató zene. London Regional. 22.50: Szimfonikus hangverseny.

Péntek, március 17.

Bucuresti. 7.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.10: DMI hangverseny. Közben: Sporthírek. 13.40: Hanglemezek. 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30: Hanglemezek. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 18: Katonazene. 19: Időszaki anyagok. 19.15: Wagner-művek hanglemezek. 19.55: Felolvasás. 20.15: Román dalok. 20.35: Szaxofon és éneklőférfész. 21: Haydn: Teremtés, oratórium. Hírek. 23.20: Hanglemezek. Majd: Hírek külföldre német és francia nyelven. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45: Torna, utána hanglemezek. 11: Hírek. 13.10: Mélyhegedűszámok. 13.40: Hírek. 14: Allástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. 15.35: Hírek. 18.15: Liszt: „Zarandoklás évei”. Zongorán. 18.50: Sportközlemények. 19: Táncelemezek. 20.30: Operaház előadása: Hoffmann meséi. 22.30: Hírek. 24: A rádió szalonzenekara. 1.05: Hírek.

Mit hallgassunk a külföldi műsorból?

Szofia. 20: Wagner: A bolygó hollandi, opera. Toulouse. 20.15: Könnyű zene.

APRÓ HIRDETÉSEK

FÜGGŐNYEINK, AGYTERITŐINK NÉLKÜLÖZHETELNEK HUSVETNAK REMÉNYTKELTŐ UNNEPI HANGULATAHOZ. Valódi vert csipkészetből. KIVANT MÉRTETBEN „DER-BESCO” függőnykellékszaktületben. Gólya áruház feletti emeleten.

Villany-, víz- és lakatosmunkát leggyorsabban és legpontosabban Páll Bertalan szerelőnél kaphat. Str. Xenopol 25. Telefon: 20-14.

Prima enyedi fajtiszta gyümölcsfák eladók. Kertrendezést, tervezést vállalkoz. Grigier műkertész. Calea Regele Carol II. 39.

Kerékek fiatal, gyermektelen özvegy leányomnak 32—35 éves, jömegejelentésű férfit, jól bevezetett vidéki üzletembe benősülésre. Leveleket „Izraelita” jellegre a kiadóba.

Varróleányokat úgy angol, mint francia állandó munkára keresek. Cim a kiadóban.

Kifutó fiut vagy leányt felvesz női szalon. Cim a kiadóban.

„Megbeszéljük” jelíges levél a kiadóhivatalban átvethető.

Panzíóval kiadó elegáns komfortos butorozott szoba. Neumann, Cal. Reg. Ferdinand 59. I.

Gyári helyiségek, súlyszettelt vasbeton lakdakkal bérbeadók. Silvania S. A. Str. Enescu 1. Telefon 31-84.

Ipari célokra igen alkalmas helyiségek bérbeadók. Silvania S. A. Str. Enescu 1. Telefon 31-84.

Perfekt kozmetikusnőt némi biztositással berendezett kozmetikához keresek. Cim: Parfumeria Lord Cluj, Str. Regina Maria 24.

Párizs, március 16. (A katonai szakértők véleménye szerint a háború utolsó előtti fázisát kitünő almanachok katonai megfigyelők, melyek egy modern taktikai korlatban Franco egészen új taktikát mutatnak a szakértők számára alkalmat nyújt a modern hadieszközök használatára felkészültségükre. Különösen érdekes a francia hadsereg új taktikáját illetően, amelyeket Franco katonai szakértője, a katonai szakértők véleménye szerint a háború utolsó előtti fázisát kitünő almanachok katonai megfigyelők, melyek egy modern taktikai korlatban Franco egészen új taktikát mutatnak a szakértők számára alkalmat nyújt a modern hadieszközök használatára felkészültségükre. Különösen érdekes a francia hadsereg új taktikáját illetően, amelyeket Franco katonai szakértője, a katonai szakértők véleménye szerint a háború utolsó előtti fázisát kitünő almanachok katonai megfigyelők, melyek egy modern taktikai korlatban Franco egészen új taktikát mutatnak a szakértők számára alkalmat nyújt a modern hadieszközök használatára felkészültségükre. Különösen érdekes a francia hadsereg új taktikáját illetően, amelyeket Franco katonai szakértője, a katonai szakértők véleménye szerint a háború utolsó előtti fázisát kitünő almanachok katonai megfigyelők, melyek egy modern taktikai korlatban Franco egészen új taktikát mutatnak a szakértők számára alkalmat nyújt a modern hadieszközök használatára felkészültségükre. Különösen érdekes a francia hadsereg új taktikáját illetően, amelyeket Franco katonai szakértője, a katonai szakértők véleménye szerint a háború utolsó előtti fázisát kitünő almanachok katonai megfigyelők, melyek egy modern taktikai korlatban Franco egészen új taktikát mutatnak a szakértők számára alkalmat nyújt a modern hadieszközök használatára felkészültségükre. Különösen érdekes a francia hadsereg új taktikáját illetően, amelyeket Franco katonai szakértője, a katonai szakértők véleménye szerint a háború utolsó előtti fázisát kitünő almanachok katonai megfigyelők, melyek egy modern taktikai korlatban Franco egészen új taktikát mutatnak a szakértők számára alkalmat nyújt a modern hadieszközök használatára felkészültségükre. Különösen érdekes a francia hadsereg új taktikáját illetően, amelyeket Franco katonai szakértője, a katonai szakértők véleménye szerint a háború utolsó előtti fázisát kitünő almanachok katonai megfigyelők, melyek egy modern taktikai korlatban Franco egészen új taktikát mutatnak a szakértők számára alkalmat nyújt a modern hadieszközök használatára felkészültségükre. Különösen érdekes a francia hadsereg új taktikáját illetően, amelyeket Franco katonai szakértője, a katonai szakértők véleménye szerint a háború utolsó előtti fázisát kitünő almanachok katonai megfigyelők, melyek egy modern taktikai korlatban Franco egészen új taktikát mutatnak a szakértők számára alkalmat nyújt a modern hadieszközök használatára felkészültségükre. Különösen érdekes a francia hadsereg új taktikáját illetően, amelyeket Franco katonai szakértője, a katonai szakértők véleménye szerint a háború utolsó előtti fázisát kitünő almanachok katonai megfigyelők, melyek egy modern taktikai korlatban Franco egészen új taktikát mutatnak a szakértők számára alkalmat nyújt a modern hadieszközök használatára felkészültségükre. Különösen érdekes a francia hadsereg új taktikáját illetően, amelyeket Franco katonai szakértője, a katonai szakértők véleménye szerint a háború utolsó előtti fázisát kitünő almanachok katonai megfigyelők, melyek egy modern taktikai korlatban Franco egészen új taktikát mutatnak a szakértők számára alkalmat nyújt a modern hadieszközök használatára felkészültségükre. Különösen érdekes a francia hadsereg új taktikáját illetően, amelyeket Franco katonai szakértője, a katonai szakértők véleménye szerint a háború utolsó előtti fázisát kitünő almanachok katonai megfigyelők, melyek egy modern taktikai korlatban Franco egészen új taktikát mutatnak a szakértők számára alkalmat nyújt a modern hadieszközök használatára felkészültségükre. Különösen érdekes a francia hadsereg új taktikáját illetően, amelyeket Franco katonai szakértője, a katonai szakértők véleménye szerint a háború utolsó előtti fázisát kitünő almanachok katonai megfigyelők, melyek egy modern taktikai korlatban Franco egészen új taktikát mutatnak a szakértők számára alkalmat nyújt a modern hadieszközök használatára felkészültségükre. Különösen érdekes a francia hadsereg új taktikáját illetően, amelyeket Franco katonai szakértője, a katonai szakértők véleménye szerint a háború utolsó előtti fázisát kitünő almanachok katonai megfigyelők, melyek egy modern taktikai korlatban Franco egészen új taktikát mutatnak a szakértők számára alkalmat nyújt a modern hadieszközök használatára felkészültségükre. Különösen érdekes a francia hadsereg új taktikáját illetően, amelyeket Franco katonai szakértője, a katonai szakértők véleménye szerint a háború utolsó előtti fázisát kitünő almanachok katonai megfigyelők, melyek egy modern taktikai korlatban Franco egészen új taktikát mutatnak a szakértők számára alkalmat nyújt a modern hadieszközök használatára felkészültségükre. Különösen érdekes a francia hadsereg új taktikáját illetően, amelyeket Franco katonai szakértője, a katonai szakértők véleménye szerint a háború utolsó előtti fázisát kitünő almanachok katonai megfigyelők, melyek egy modern taktikai korlatban Franco egészen új taktikát mutatnak a szakértők számára alkalmat nyújt a modern hadieszközök használatára felkészültségükre. Különösen érdekes a francia hadsereg új taktikáját illetően, amelyeket Franco katonai szakértője, a katonai szakértők véleménye szerint a háború utolsó előtti fázisát kitünő almanachok katonai megfigyelők, melyek egy modern taktikai korlatban Franco egészen új taktikát mutatnak a szakértők számára alkalmat nyújt a modern hadieszközök használatára felkészültségükre. Különösen érdekes a francia hadsereg új taktikáját illetően, amelyeket Franco katonai szakértője, a katonai szakértők véleménye szerint a háború utolsó előtti fázisát kitünő almanachok katonai megfigyelők, melyek egy modern taktikai korlatban Franco egészen új taktikát mutatnak a szakértők számára alkalmat nyújt a modern hadieszközök használatára felkészültségükre. Különösen érdekes a francia hadsereg új taktikáját illetően, amelyeket Franco katonai szakértője, a katonai szakértők véleménye szerint a háború utolsó előtti fázisát kitünő almanachok katonai megfigyelők, melyek egy modern taktikai korlatban Franco egészen új taktikát mutatnak a szakértők számára alkalmat nyújt a modern hadieszközök használatára felkészültségükre. Különösen érdekes a francia hadsereg új taktikáját illetően, amelyeket Franco katonai szakértője, a katonai szakértők véleménye szerint a háború utolsó előtti fázisát kitünő almanachok katonai megfigyelők, melyek egy modern taktikai korlatban Franco egészen új taktikát mutatnak a szakértők számára alkalmat nyújt a modern hadieszközök használatára felkészültségükre. Különösen érdekes a francia hadsereg új taktikáját illetően, amelyeket Franco katonai szakértője, a katonai szakértők véleménye szerint a háború utolsó előtti fázisát kitünő almanachok katonai megfigyelők, melyek egy modern taktikai korlatban Franco egészen új taktikát mutatnak a szakértők számára alkalmat nyújt a modern hadieszközök használatára felkészültségükre. Különösen érdekes a francia hadsereg új taktikáját illetően, amelyeket Franco katonai szakértője, a katonai szakértők véleménye szerint a háború utolsó előtti fázisát kitünő almanachok katonai megfigyelők, melyek egy modern taktikai korlatban Franco egészen új taktikát mutatnak a szakértők számára alkalmat nyújt a modern hadieszközök használatára felkészültségükre. Különösen érdekes a francia hadsereg új taktikáját illetően, amelyeket Franco katonai szakértője, a katonai szakértők véleménye szerint a háború utolsó előtti fázisát kitünő almanachok katonai megfigyelők, melyek egy modern taktikai korlatban Franco egészen új taktikát mutatnak a szakértők számára alkalmat nyújt a modern hadieszközök használatára felkészültségükre. Különösen érdekes a francia hadsereg új taktikáját illetően, amelyeket Franco katonai szakértője, a katonai szakértők véleménye szerint a háború utolsó előtti fázisát kitünő almanachok katonai megfigyelők, melyek egy modern taktikai korlatban Franco egészen új taktikát mutatnak a szakértők számára alkalmat nyújt a modern hadieszközök használatára felkészültségükre. Különösen érdekes a francia hadsereg új taktikáját illetően, amelyeket Franco katonai szakértője, a katonai szakértők véleménye szerint a háború utolsó előtti fázisát kitünő almanachok katonai megfigyelők, melyek egy modern taktikai korlatban Franco egészen új taktikát mutatnak a szakértők számára alkalmat nyújt a modern hadieszközök használatára felkészültségükre. Különösen érdekes a francia hadsereg új taktikáját illetően, amelyeket Franco katonai szakértője, a katonai szakértők véleménye szerint a háború utolsó előtti fázisát kitünő almanachok katonai megfigyelők, melyek egy modern taktikai korlatban Franco egészen új taktikát mutatnak a szakértők számára alkalmat nyújt a modern hadieszközök használatára felkészültségükre. Különösen érdekes a francia hadsereg új taktikáját illetően, amelyeket Franco katonai szakértője, a katonai szakértők véleménye szerint a háború utolsó előtti fázisát kitünő almanachok katonai megfigyelők, melyek egy modern taktikai korlatban Franco egészen új taktikát mutatnak a szakértők számára alkalmat nyújt a modern hadieszközök használatára felkészültségükre. Különösen érdekes a francia hadsereg új taktikáját illetően, amelyeket Franco katonai szakértője, a katonai szakértők véleménye szerint a háború utolsó előtti fázisát kitünő almanachok katonai megfigyelők, melyek egy modern taktikai korlatban Franco egészen új taktikát mutatnak a szakértők számára alkalmat nyújt a modern hadieszközök használatára felkészültségükre. Különösen érdekes a francia hadsereg új taktikáját illetően, amelyeket Franco katonai szakértője, a katonai szakértők véleménye szerint a háború utolsó előtti fázisát kitünő almanachok katonai megfigyelők, melyek egy modern taktikai korlatban Franco egészen új taktikát mutatnak a szakértők számára alkalmat nyújt a modern hadieszközök használatára felkészültségükre. Különösen érdekes a francia hadsereg új taktikáját illetően, amelyeket Franco katonai szakértője, a katonai szakértők véleménye szerint a háború utolsó előtti fázisát kitünő almanachok katonai megfigyelők, melyek egy modern taktikai korlatban Franco egészen új taktikát mutatnak a szakértők számára alkalmat nyújt a modern hadieszközök használatára felkészültségükre. Különösen érdekes a francia hadsereg új taktikáját illetően, amelyeket Franco katonai szakértője, a katonai szakértők véleménye szerint a háború utolsó előtti fázisát kitünő almanachok katonai megfigyelők, melyek egy modern taktikai korlatban Franco egészen új taktikát mutatnak a szakértők számára alkalmat nyújt a modern hadieszközök használatára felkészültségükre. Különösen érdekes a francia hadsereg új taktikáját illetően, amelyeket Franco katonai szakértője, a katonai szakértők véleménye szerint a háború utolsó előtti fázisát kitünő almanachok katonai megfigyelők, melyek egy modern taktikai korlatban Franco egészen új taktikát mutatnak a szakértők számára alkalmat nyújt a modern hadieszközök használatára felkészültségükre. Különösen érdekes a francia hadsereg új taktikáját illetően, amelyeket Franco katonai szakértője, a katonai szakértők véleménye szerint a háború utolsó előtti fázisát kitünő almanachok katonai megfigyelők, melyek egy modern taktikai korlatban Franco egészen új taktikát mutatnak a szakértők számára alkalmat nyújt a modern hadieszközök használatára felkészültségükre. Különösen érdekes a francia hadsereg új taktikáját illetően, amelyeket Franco katonai szakértője, a katonai szakértők véleménye szerint a háború utolsó előtti fázisát kitünő almanachok katonai megfigyelők, melyek egy modern taktikai korlatban Franco egészen új taktikát mutatnak a szakértők számára alkalmat nyújt a modern hadieszközök használatára felkészültségükre. Különösen érdekes a francia hadsereg új taktikáját illetően, amelyeket Franco katonai szakértője, a katonai szakértők véleménye szerint a háború utolsó előtti fázisát kitünő almanachok katonai megfigyelők, melyek egy modern taktikai korlatban Franco egészen új taktikát mutatnak a szakértők számára alkalmat nyújt a modern hadieszközök használatára felkészültségükre. Különösen érdekes a francia hadsereg új taktikáját illetően, amelyeket Franco katonai szakértője, a katonai szakértők véleménye szerint a háború utolsó előtti fázisát kitünő almanachok katonai megfigyelők, melyek egy modern taktikai korlatban Franco egészen új taktikát mutatnak a szakértők számára alkalmat nyújt a modern hadieszközök használatára felkészültségükre. Különösen érdekes a francia hadsereg új taktikáját illetően, amelyeket Franco katonai szakértője, a katonai szakértők véleménye szerint a háború utolsó előtti fázisát kitünő almanachok katonai megfigyelők, melyek egy modern taktikai korlatban Franco egészen új taktikát mutatnak a szakértők számára alkalmat nyújt a modern hadieszközök használatára felkészültségükre. Különösen érdekes a francia hadsereg új taktikáját illetően, amelyeket Franco katonai szakértője, a katonai szakértők véleménye szerint a háború utolsó előtti fázisát kitünő almanachok katonai megfigyelők, melyek egy modern taktikai korlatban Franco egészen új taktikát mutatnak a szakértők számára alkalmat nyújt a modern hadieszközök használatára felkészültségükre. Különösen érdekes a francia hadsereg új taktikáját illetően, amelyeket Franco katonai szakértője, a katonai szakértők véleménye szerint a háború utolsó előtti fázisát kitünő almanachok katonai megfigyelők, melyek egy modern taktikai korlatban Franco egészen új taktikát mutatnak a szakértők számára alkalmat nyújt a modern hadieszközök használatára felkészültségükre. Különösen érdekes a francia hadsereg új taktikáját illetően, amelyeket Franco katonai szakértője, a k

A légiflották új szerepe

Párizs, március 15. A spanyol polgárháború utolsóelőtti felvonása, a katalóniai hadsereg kitűnő alkalmat adott a különböző nemzetek katonai szakértőinek arra, hogy megfigyeljék, milyen hatásuk és jelentőségük van a modern technika fegyvereinek a gyakorlatban. Franco tábornok sok tekintetben egészen új taktikája rendkívül tanulságos volt a szakértők számára és a spanyol polgárháború alkalmat nyújtott arra, hogy a modern hadieszközöket kipróbálják és összehasonlíthassák felhasználási lehetőségeiket a világháború tapasztalataival.

Különösen érdekesek azok a tanulságok, amelyeket Franciaország egyik legkiválóbb vezérkari tisztje, Duvelin tábornok a többi katonai szakértővel együtt a tankok használatosságára vonatkozólag szerzett. Duvelin tábornok szerint a tankok ma már nem olyan megbízhatatlanok, mint amilyeneknek a világháborúban ismerték őket. A csatamezőn a gyors, könnyű tankok használatától szinte egészen el kellene tekinteni, mert a tapasztalatok arra mutatnak, hogy csak a 12-20 tonnás nehéz tankok tudják megállni helyüket az egyre tökéletesedő tankelhárító lövegekkel szemben. Igaz, hogy a nehéz tankokak drága árat kellett fizetniük ezért, mert mozgékonyaságukat fel kellett áldozniuk a nehéz páncélzat kedvéért, de így legalább a siker némi reményével indulhatnak küzdelemre. A felderítésben a könnyű tankoknak természetesen továbbra is nagy szerepük lesz.

A katonai szakértők véleménye általában megegyezik arra vonatkozólag, hogy a tankelhárító lövegek fejlődése sokkal gyorsabb volt, mint a tankoké. Spanyolországban a legjobb tankelhárító fegyvernek a német 37 milliméteres ágyú, azután a 20 milliméteres svájci Oerlikon-gyártmányú nehézpuska és végül a 40 milliméteres orosz tankelhárító ágyú bizonyult. A német és svájci tankelhárító fegyverek különösen az 50-70 kilométeres sebességgel haladó könnyű tankok ellen értek el félelmetes hatást, míg a 4 centiméteres orosz tankelhárító ágyú a nehéz harci kocsik ellen volt inkább használható.

A szakértők elismerik, hogy a tankok gyorsasága a világháború óta nagyon megnőtt, viszont ma már a tankelhárító lövegek hatásossága olyan fokot ért el, hogy a harcok régebbi döntő szerepüket csak akkor nyerhetik újból vissza, ha benzintorok hegyett nyersolaj motorokat tudnak majd használni, hogy ezzel a tüzveszélyt csökkentse. Rendkívül érdekesek a katonai szakértőknek a légiháborúval kapcsolatban szerzett tapasztalatai. A spanyol polgárháborúban a katonai szakértők a következő négy következtetést vonják le:

1. A városok elleni légitámadások pusztító hatását erősen túlbecsülték.
2. A repülőgépek egymás elleni harciban a veszteségek sokkal kisebbek, mint a világháborúban voltak, aminek az a magyarázata, hogy a modern harci gépek fantasztikus gyorsasága megnehezíti a pontos célzás lehetőségét.

3. A léghárító ütegek hatása abban nyilvánul meg, hogy az ellenséges gépeket 5000 méter magasságba kényszerítik, viszont ilyen magasságban csak nagyon nehezen tudnak a léghárító ágyúk gyorsan mozgó ellenfeleiknél találatot elérni.
4. Az idejekorán való figyelmeztetés, a polgári lakosságnak nagy területen való elterelése, továbbá megfelelő számú óvóhely építése hatástalanabb teszi a városok elleni légitámadásokat.

A Franco tábornok csapatainál tartózkodó katonai szakértők a Barcelonába való bevonuláskor nagyon meg voltak lepve, hogy a milliók város ellen vezetett 250 légitámadás milyen kevés kárt okozott. Barcelonában 1200 bombabiztos óvóhelyet építettek és ezek, a földalatti vasút alagútjaival egyetemben, kerek egymillió embernek nyújtottak menedéket.

A katalóniai védekezésmódok tanulmányozása után a katonai szakértők arra a meggyőződésre jutottak, hogy a légitámadások elleni védekezés legbiztosabb módja az emberi tárgyi célpontok szétszórása. Eppen ezért a szakértők azt ajánlják, hogy minél gyorsabban decentralizálják a hadianyag-nyirásokat, amelyek ma gyakorlati okokból a nagyvárosok környékén dolgoznak, mert ott kézzel van a munkásanyag. Ugyanezekből a körülményekből a szakértők elengedhetlenül szükségesnek tartják, hogy nyomban a háború

kitörése után sürgősen ürítsék ki a nagyvárosokat.

A Franco tábornok csapatait kísérő katonai szakértők a repülőgépek számára egészen új lehetőségeket találtak. Szerintük a jövő háborújában a repülőgépek a „könnyen mozgó tüzérség” szerepét fogják játszani. A repülőgépek fogják pótolni a gyors előnyomuláskor a tüzérséget és a repülők fogják a gyalogság fedezésének feladatát betölteni.

Ugy Teruelnél, mint Franco csapatainak a tengerpartig való előretörésekor, kivált azonban Katalóniában: a nemzetiek légitámadásokat főképpen két célra használták. Elsősorban arra törekedtek, hogy a Barcelona, Tarragona és egyéb nagy városok elleni légitámadásaikkal megtörjék az ellenség lelki ellenálló erejét, ugyanakkor, amikor elvágják az ellenség összekötővonalait és megakadályozzák azt, hogy semleges országok hajói gondoskodjanak az anyagi utánpótlásról.

A második főcél a gyorsan mozgó oszlopok fedezése volt. Ezek a gyorsan mozgó oszlopok naponként 40-50 kilométeres utakat tettek meg, amivel természetesen együtt járt, hogy tüzérségüket hátra kellett hagyniuk. Az előretörések során a tüzérség szerepét a repülőgépek vették át, amennyiben

Grippa, Hülés és Nevralgiák ellen

JAWOL

ők fedezték a gyalogság szárnyait oldal-támadásokkal szemben, ugyanakkor pedig az ellenséges utóvédet visszavonulásra kényszerítették.

Franco tábornok repülői a lövészárharcban is kitűnően beváltak, mert még itt is helyettesíteni tudták a tüzérséget. Egészen alacsonyra szállva megtámadták az ellenséges lövészárharcokat: gépfegyvertű alá vették a lövészárharcok megszálló csapatait, majd bombáikkal elpusztították a leggyorsabban előkészített állásokat is.

A katonai szakértők egybehangzó véleménye szerint a repülőgépeknek ez az új harci taktikája rendkívül fejlődésképes. Kétségtelennek látszik, hogy a repülőgépeknek a jövő háborújában sokkal nagyobb szerepük lesz az ütközetek megvívásában, mint ahogy azt idáig képzelték.

A Banca Nazionalea rendelkezései a román-belga fizetési egyezmény alkalmazásával kapcsolatban. A Banca Nazionalea vezetősége rendeletet adott ki, amelyben szabályozza a román-belga kliringforgalmat. A rendelet szerint a román exportörök belgiumi követeléseik 70 százalékát a belga jegybanknál a Banca Nazionalea javára kötelesek letétbe helyezni, míg a 30 százalék felett szabadforgalomban rendelkezhetnek, az erre vonatkozó általános szabályok szerint. A rendelet ezen kívül adminisztratív utasításokat is tartalmaz az autorizált bankok számára.

A bő esőzések következtében kedvező a vetések helyzete. A földművelésügyi minisztérium hivatalos jelentése szerint a napokban országsszerte bő esőzések, a hegyekben pedig hó esett. Mivel a csapadékmennyiség kielégítő volt, a csirázás kedvezően fejlődik. Az idő általában kedvező a tavaszi munkálatok megkezdésére.

Milyen másolókönyv vezetésére kötelezi a vállalatokat a május 1-én életbe lépő új kereskedelmi törvény. Megirtuk, hogy az új kereskedelmi törvény másolókönyvek tartására kötelezi a vállalatokat, amelybe minden üzleti levelezésüket időrendben bemásolni kötelesek. Ezzel kapcsolatban az Ugir kérdést intézett az igazságügyminiszterhez és az igazságügyminisztériumtól a következő választ kapták: A másolókönyvnek bekötött, átfűzött és számozott lapokból álló könyvek kell lenni, amelyben az összes levelezések időrendi sorrendben vezetendők be. Olyan doszár, amelyben szabadlapokból álló levelezéseket filmek össze, nem felel meg ennek a célnak. A választ február 25-én 19.449 szám alatt küldte el az igazságügyminisztérium.

Az ipari feldolgozás céljaira vásárolt hulladékok után a feldolgozó vállalat köteles fizetni a forgalmi adót. Megirtuk, hogy a pénzügyminiszter rendeletet adott ki, amely szerint bármilyen ipari feldolgozás céljaira (nyersanyagként) vásárolt fém, bőr, stb. hulladékok után a forgalmi adót az az iparvállalat köteles befizetni az adóhivatalhoz, mely vállalat azt nyersanyag céljaira megvásárolta. Ezzel kapcsolatban a pénzügyminiszter most újabb magyarázó rendeletet adott ki, amely szerint minden ipari célt szolgáló nyersanyag után a vásárló iparvállalat köteles fizetni a forgalmi adót, viszont a vásárló iparvállalat a forgalmi adót az eladóra átháríthatja, illetőleg a vételi összegből levonhatja.

Zürichi árfolyamok. (Március 15): Márka 177.45, holland forint 233.40, dollár 439.75, font 20.615, francia frank 11.66, olasz líra 23.14, csehkorona 15.—, pengő 87.25, dinár 10.—, lej 3.37, zloty 83.—, belgas 74.—

A Román Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamai:

Dollár	141.24—143.31
font	662.40—672.75
palesztinai font	663.09—673.44
holland forint	75—76.18
svájci frank	32.15—32.64
francia frank	3.57—3.78
márka	40.50—41.60
pengő	25—27
csehkorona (hivatalos)	4.68—4.77

Az exportból eredő, szabadforgalomba hozható devizakvóták árfolyamai lanyhábbak. Bucarestiben tegnap délig a következő árfolyamok alakultak ki:

Palesztinai font, 30%-os sz.-kvóta	1700—1750
angol font, 30%-os szabadkvóta	1640—1650
angol font, 20%-os kvóta	1340—1350
angol font, 40%-os kvóta	1005—1039
holland forint, 30%-os sz.-kvóta	186
dollár, 30%-os szabadkvóta	360
svájci frank, 30%-os kvóta	79—81
francia frank, 30%-os sz.-kvóta	9.62
belgas (kliring)	57.70
belgas, 15%-os	60
svédkorona, 30%-os kvóta	99

KÖZGAZDASÁG

A Központi Adóügyi Bizottság döntése a kétes követelések leírásával és a berendezések amortizálásával kapcsolatban

Bucuresti, március 15. A Sfatul Negustoresc és az ország különböző kereskedelmi testületei — amint azt köztöltük — vasárnap kongresszust tartottak, amelyen a kereskedelem aktuális problémáiról tanácskoztak. A kongresszuson Niculescu Ritz elnököl. A céhkérdéssel kapcsolatban az összes felszólaló a kereskedelem gazdasági jelentőségének megfelelő képviseletet követelték a kereskedelem számára és ennek alátámasztására rámutattak arra, hogy a kereskedelem mily nagy arányban veszi ki részét a közterhekből. A folyó évi adókövetésekkel kapcsolatban az összes felszólaló a múltévi adók változatlan összegű

elővezetésére azonnali akció beindítását sürgették. Ezzel kapcsolatban egyes felszólalók rámutattak arra, hogy a kereskedelem helyzete a múlt évben is, ezévből is állandóan romlott és így reális adóemelés a pénzügyminiszter úgy sem tudna keresztilvinni, viszont a megcsappant keresetek miatt az adóállításhoz volna helye. Több felszólaló szóvá tette a kereskedők biztosításának kérdéséről, amelyben azonban nem volt egyetemes a felszólalók véleménye. Ezután megszövegezték a kormányhoz intézendő memorandumokat, amelyeket a napokban küldöttsegileg nyújtanak át a kormány tagjainak.

A kereskedők kongresszusa a kereskedők számára megfelelő professzionális képviseletet, az adók átvitelzését és a közterhek csökkentését kérte a kormánytól

Bucuresti, március 15. A pénzügyminisztérium kebelében működő Központi Adóügyi Bizottság legutóbbi ülésén két nagy fontosságú döntést hozott olyan kérdésekben, amelyekben különböző gyakorlatok voltak kialakulva az egyes pénzügyigazgatóságok területein. Az egyik döntést a kétes követelések tartalmának detálásával kapcsolatban hozták, amikor is megállapították, hogy az 1938 évi veszteség-nyereségszámlában, a bruttónyereség terhére, a *kinlevőségek hat százalékának megfelelő összeggel dotálható a kétes követelések tartaléka*. Az adótörvény 32. cikke ugyanis minimumként három százalékos, maximumként 10 százalékos dotációt engedélyez, azzal, hogy ennek keretén belül a Központi Adóügyi Bizottság dönt a dotáció mértékéről. A Központi Adóügyi Bizottság az 1938 évi mérleggel kapcsolatban a minimum kétszeresét — hat százalékot —

engedélyez, míg a nagy konverziós kihelyezésekkel és befagyott követelésekkel rendelkező bankok számára továbbra is engedélyezi a 10 százalékos maximumot.

A berendezések amortizációjával kapcsolatban a folyó évre is engedélyezi 15 százalékos amortizációt, azonban csak az iparvállalatok számára, illetőleg csakis ipari jellegű berendezések számára. Ugyanakkor a Központi Adóügyi Bizottság döntése részletesen felsorolja azokat az eseteket, amelyekben semmiféle amortizáció nem eszközölhető.

A viszonteladónak eladott kenyérről számlát kötelesek kiállítani a pékek. Az Aviaticai Alap Pénztárának vezetősége rendeletet adott ki, amely szerint a pékek a viszonteladónak eladott kenyérről rendes számlát kötelesek kiállítani. A rendelet azonnal életbe lépett.

Ez a XXI kongresszus éve! Váltsátok meg a sékelt!

ARCUS 16.
FOR
 s 16.
 torna, rádióhír-
 ártási, orvos-
 járás, kulturális
 s. 13.10: Déli
 orthirek. 13.40:
 időjárásjelentés,
 zek. 15: Hírek.
 ra. 19: Időszaki
 j századik szil-
 hangversenye
 u tenor közre-
 21.15: A fil-
 e. A szünetben:
 glemezek. Majd:
 francia nyelven,
 utána hangleme-
 szalonzenekara.
 zene. 15.35: Hi-
 g—Franciaország;
 és Párizsból. —
 gányzene. 22.40:
 1.05: Hírek.
 di műsorból?
 ató zene.
 zmfónikus hang-
 s 17.
 a torna, rádióhír-
 ártási, orvos-
 ójárás, kulturális
 s. 13.10: Déli
 orthirek. 13.40:
 időjárásjelentés,
 zek. 15: Hírek.
 zene. 19: Időszaki
 üvek hanglemeze-
 15: Román dalok.
 írés. 21: Haydn:
 k. 23.20: Hang-
 földre német és
 zlemények.
 utána hangleme-
 élyhegedűszámok.
 ényalok Szim-
 hírek. 13.15: Liszt:
 rán. 18.50: Sport-
 zek. 20.30: Am-
 mann meséi. 22.30:
 onzenekara. 1.05:
 földi műsorból?
 A bolygó hollandi,
 zene.
Ö
ÉSEK
 FERITŐNK NEL-
 USVETNAK RE-
 HANGULATAHOZ.
 ól. KIVÁNT MÉR-
 függőnykellékszák-
 eletti emeleten.
 osmunkát leggyor-
 ban Pál Bertalan
 enopol 25. Telefon:
 gyümölcsfák eladók.
 vállalatok. Griger
 Carol II. 39.
 ektelen özvegy leá-
 megjelentésű férfit,
 etembe benősilésre,
 etére a kiadóba.
 angol, mint francia
 Cim a kiadóban.
 felvesz nő szalon.
 vél a kiadóhivatal.
 ms komfortos buto-
 Cal. Reg. Ferdinand
 szített vasbeton kő-
 a S. A. Str. Enescu
 lkalmas helyiségek
 A. Str. Enescu 1.
 némi biztosítékkal
 hoz kerések. Cim:
 Str. Regina Maria 28.

UJ KELET Legújabb hírek

Miért hagyták sorsára a volt Csehszlovákiát a nyugati hatalmak?

(ötödik oldali cikkünk folytatása)

miniszterelnöknek Hitler kancellárhoz intézett táviratára, a német kormány csapatokat küldött Kárpát-Ukrajnába. Ugyanakkor Tiso szlovák miniszterelnök parancsot adott a szlovák hatóságoknak, hogy könnyítsék meg a német csapatoknak Szlovákián keresztül való átvonulását. Szerda reggel egy gépesített német gyalogos század áthaladt a Szlovákia északi részén fekvő Zlínánál. A német csapatok Uj-Teschén és a szlovák vasutvonal utolsó állomását képező Presov felé menetelnek.

Ezzel szemben az Havas ügynökség a következőket jelenti: Illetékes magyar körök cáfolják a híreket, amelyek szerint német csapatok indultak volna el Ruzsinszko felé. Ha ilyen csapatmozdulatok történtek volna — mondják a magyar vezetők, — úgy ezeknek nem volna más céljuk, mint hogy a magyar csapatok segítségére siessenek. A magyar kormányhoz közelálló körök közlik, hogy a magyar és lengyel csapatok szerdán délután találkoznak egymással. Budapesti német vezetők kijelentették, hogy Németország minden tekintetben helyesli Magyarország akcióját.

A lengyel határnál

Budapest, március 15. A Reuter ügynökség tudósítója jelenti: A Ruzsinszkoiban előnyomuló magyar csapatok délben a lengyel határtól 20 kilométerre állottak. Hír szerint délután 5 órakor érték el az első lengyel határőrséget. A magyar vezetők kijelentik, hogy a magyar katonaságot az ukránok nemzeti tanácsa kérte fel segítségnyújtásra.

Pozsony, március 15. A Kárpátukrajnából kivonuló cseh csapatok szlovák területre érkeztek és egy részüket tovább irányították Csehország felé. A szlovák kormány tárgyalásokat kezdett a cseh kormánnyal a szlovák területen lévő cseh csapatok átkelési lehetőségeiről. A cseh csapatokat Csehországba való indulásuk előtt lefegyverezték.

Átszervezik a szlovák kormányt

Pozsony, március 15. Szerda reggel tíz órakor összeült a szlovák minisztertanács, amely egészen 1 óráig tárgyalt a szlovák kormány újraszervezéséről oly módon, hogy tagjai kizárólag szlovák nacionalisták legyenek.

Megbízható forrásból származó hír szerint Sidor szlovák belügyminiszter a szerdai nap folyamán benyújtotta lemondását. Hír szerint az készletre erre az elhatározásra, hogy a német kormány nem nézi jó szemmel azt a tényt, hogy Sidor vállalta a Prága által sugalmazott kormány elnökségét. Minden valószínűség szerint Tuka miniszterelnökhelyettes veszi át a belügyi tárcát is.

Pozsony, március 15. Durcsánszky, a szlovák külügyminiszter táviratot intézett Hitlerhez és a szlovák nemzet nevében nagy elégtételérzetének adott kifejezést az elért függetlenség fölött. A szlovák nemzet üdvözlé a nagy Führert, akinek Szlovákia hála a szlovák nemzet „védnöki és jótállói” szerepéért.

Merényletet kíséreltek meg Sidor ellen

Pozsony, március 15. A Szlovák című lap jelenti, hogy Sidor belügyminiszter ellen bombamerényletet kíséreltek meg. Ismeretlen tettesek bombát dobáltak Sidor házának kertjébe. A bomba azonban nem robbant fel.

Budapest, március 15. A magyar fővárosban székülő orosz központi nemzeti tanács szerdán ülést tartott. Az ülésen hozott határozatában felszólítást intézett a magyar kormányhoz, hogy szabaddá tegye „a szenvedő és elnyomott ruszin testvéreket.”

Budapest, március 15. Prchala tábornok követet küldött a Ruzsinszkoiban állomásozó magyar lovasdandár parancsnokához, kérve, hogy 5 napi haladékot adjon a cseh csapatok elvonulására. A magyar csapatok parancs-

noka azonban visszautasította Prchala kérését és azonnali fegyverletételt követelt.

Szlovákia külpolitikája

Pozsony, március 15. Durcsánszky szlovák külügyminiszter nyilatkozott az Havas tudósítójának, többek között a következőket mondván:

— A szlovákok nem óhajtanak ideológiai politikát folytatni. Feladatunk abban áll, hogy Szlovákia függetlenségét megőrizzük és hogy saját érdekeinket megvédjük. Valamennyi szomszédunkkal barátságos viszonyt akarunk fenntartani, legfőképpen Németországgal, amellyel már ma is legbarátságosabb kapcsolatban állunk. Ugyanezt a baráti kapcsolatot akarjuk megteremteni Olaszországgal is, valamint Franciaországgal és Angliával. Magyarországgal a közös határ alapján olyan kapcsolatot akarunk fenntartani, amely a kölcsönös tisztelgeten alapul. Durcsánszky azzal fejezte be nyilatkozatát, hogy Szlovákia még nem döntött afelett, miszerint csatlakozik-e a kommunistaellenes egyezményhez.

Magyar bejelentés Pozsonyban

Prága, március 15. Az Havas pozsonyi tudósítója jelenti, hogy Eszterházy gróf, a szlovákiai magyarok vezére, szerdán megjelent Sidor belügyminiszternél, akinek a magyar kormány megbízásából bejelentette, hogy Budapest Magyarország keretén belül biztosítja Kárpátukrajna önkormányzatát.

Varsó, március 15. A lengyel távirati iroda jelenti: Az összes lapok rokonszenves hangon

Szlovákia területére is bevonultak a németek

Pozsony, március 15. A német hadsereg parancsnoksága engedélyt kért a szlovák kormánytól, hogy elfoglalja a Szlovákia és Morvaország közötti határt és biztosítsa ezáltal a morvaországi német megszálló csapatok szárnyait. Szlovák-német vegyes bizottságot küldtek ki az elfoglalás módjainak megállapítására. A bizottság határozatainak elvartában a német csapatok Pozsonytól dél-

Henlein lett a volt Csehország polgári kormányzója

Prága, március 15. Blaskowitz tábornok, a német hadsereg harmadik szekciójának parancsnoka, felhívásban jelentette be a prágai lakosoknak, hogy Hitler parancsára átvette Csehországban a hatalom gyakorlását. A polgári közigazgatás élére a tábornok Konrad Henleint nevezte ki.

Berlin, március 15. A Deutsche Diploma-

A nyugati demokráciák lemondtak Közép-Európáról

Párizs, március 15. A félhivatalos Havas ügynökség jelenti: Miután Franciaország és Anglia a müncheni konferencia után képtelenek hatékony módon közbelépni Közép-Európában, a teljes tartózkodás magatartását követik. Ezt tartják helyesnek, ahelyett, hogy platói tanácsokat és dorgálásokat osztogatnának. A tegnapi angol-francia eszmecsere folyt, különösképpen pedig Bonnet francia külügyminiszter és Phipps párizsi angol követ tanácskozásai nyomán.

Ilyen körülmények között Közép-Európa végérvényesen a német befolyás szférájába tartozó területnek tekintik. A londoni és párizsi kormányok csak azt remélhetik, hogy ez a tartózkodó magatartás arra fogja bírni a német birodalmat, hogy mérséklőleg hasson a római kormányra. Párizsba érkező összes értesülések egyébként is erre mutatnak.

A fentiekre való tekintettel az angol-francia diplomácia a válság kezdete óta inaktív marad. Anglia berlini nagykövete tegnapi reggel mindössze arra szorítkozott, hogy tájékoztódjék Ribbentrop német külügyminiszternél a német szándékok felől.

London, március 15. Az angol kormány

méltatják a szlovákok nemzeti törekvéseinek megvalósítását.

A Kurjer Poranny helyesli Magyarország-nak Ruzsinszko kérdésében tanúsított magatartását.

Lengyelország kilenc korosztályt mozgósított

Varsó, március 15. A lengyel külügyminisztérium hivatalos jelentést adott ki, amely szerint a fennálló helyzetre való tekintettel a lengyel kormány megerősítette a határőrséget a ruszin határon. A jelentés cáfolja a Stefani azon jelentést, amely szerint a lengyel csapatok átlépték volna a lengyel-ruszin határt.

Varsóból érkezett hírek szerint Lengyelország kilenc tartalékos korosztályt mozgósított.

A lengyel kormány elhatározta, hogy március 15-től kezdődőleg követséget állít fel Pozsonyban, amelynek élére Chalupczinsky volt ungvári lengyel főkonzult neveztek ki.

Román-lengyel megbeszélések

Beck lengyel külügyminiszter kihallgatáson fogadta Franasovici román és Hori András magyar nagykövetet.

Bucuresti jelentés szerint a bucaresti lengyel követ szerdán Gafencu külügyminiszterrel tárgyalt.

Jugoszláv vélemény az eseményekről

Bégrad, március 15. Jugoszláv mértékadó körökből származó hírek szerint Jugoszlávia nyugodtan fogadta a csehországi eseményeket. E körök szerint vissza kell utasítani azokat a párhuzamokat, amelyeket egyesek a jugoszláv belpolitikai kérdések és a volt cseh állami problémák között vontak. Eltekintve attól, hogy Jugoszlávia belpolitikai kérdéseit maga oldja meg, Németországgal barátságot kötött s ez a barátság bevált. Ezek a jugoszláv körök úgy vélik, hogy a mostani események után nyugalmi állapot következik Közép-Európában.

re átlépték Szlovákia határát.

Pozsony, március 15. Murgas, a Hlinka-gárda vezérkari főnöke kiáltványban hívta fel a gárda összes parancsnokait, hogy jelentkezzenek le a német csapatok parancsnokainál és álljanak rendelkezésére. A kiáltvány hangsúlyozza, hogy a német csapatok Szlovákia területére való bevonulása nem jelent Szlovákia ellenes támadást.

tische Korrespondenz Csehország elfoglalását kommentálva megállapítja, hogy a Hitler és Hacha által aláírt nyilatkozat egy husz esztendő interregnumnak vet véget. Bohémia ismét a német területbe olvad be, ahol szabadon és termékenyen fejleszthette kulturáját több, mint 1000 éven át.

szerdá délelőtt meglepetésszerűen rendkívüli minisztertanácsra ült össze. Beavatottak szerint elsősorban a csehszlovák helyzettel foglalkoznak. Jól informált körök szerint Csehszlovákia felosztása egyáltalán nem érinti közélről az angol kormányt és ugyanilyen álláspontot helyezkedik Franciaország is e tekintetben. A minisztertanács még tart.

London, március 15. Az Havas jelenti: Jól értesült forrásból származó hírek szerint a szerdai minisztertanács elhatározta az angol kormány, hogy utasítást ad berlini követének, kérjen felvilágosítást Ribbentropól: milyen álláspontot foglal el a Német Birodalom az események legújabb fejleményeivel szemben?

Megszakadnak a német-angol kereskedelmi tárgyalások

London, március 15. A Reuter távirati iroda jelenti, hogy az angol kormány utasította berlini követét, hogy a csehországi eseményekkel kapcsolatban kérjen felvilágosítást Ribbentropól.

Egelőre nem lehet tudni, hogy a francia kormány hasonló lépésre készül-e. Mint a Reuter jelenti, Corbin francia nagykövet szerdán megjelent az angol külügyi hivatal-

ban, ahol tájékoztatta magát a cseh eseményekről.

Hogy az angol kormány berlini lépése milyen eredménnyel járt, ezt egyelőre nem lehet tudni. A Reuter azonban tudni véli, hogy egyelőre elmaradnak azok a gazdasági tárgyalások, amelyeket Stanley és Hudson szándékoztak folytatni a német fővárosban.

A prágai kormány tagjai Londonban

London, március 15. A londoni repülőterre tegnap 11 cseh utasszállító repülőgép érkezett, akiket a repülőter tisztviselői a legnagyobb tisztelettel fogadtak. A repülőgép utasai a cseh kormány tagjaiból és a minisztériumok főtisztviselőiből állottak.

Párizs, március 15. Bonnet francia külügyminiszter pénteken délután 5 órakor a szenátus külpolitikai bizottsága előtt expozéét mond a nemzetközi helyzetről. Bonnet beszéde során ki fog térni a közép és keleteurópai eseményekre is.

Párizs, március 15. A párizsi politikai körökre mély hatást gyakorolt a csehszlovákiai események súlyossága és gyors kibontakozása. A francia diplomácia különösképpen Hitler proklamációjának azon passzusát kommentálja, amely szerint Csehszlovákia a német Lebensraumhoz tartozik és 1000 év óta Németországhoz. Ezel a proklamációval a Harmadik Birodalom feladta a fajvédő elveket, amelyeket Hitler Mein Kampf című könyvében hangsúlyoz, valamint Hitlernek a müncheni egyezmény után tett nyilatkozatát, amelyben kijelentette, hogy nem akar nem-német elemeket iktatni a birodalomba.

Nem kérték segítséget a csehek...

Coulondre berlini francia nagykövet ma megjelent a német külügyminisztériumban és felvilágosításokat kért Weiss Weissecker alminisztertől. Henderson nagykövet ugyan csak informatív látogatást tett a német külügyminisztériumban. Bonnet francia külügyminiszter telefonon tárgyalt Corbin londoni és Coulondre berlini francia követekkel.

Francia körökben hangsúlyozzák, hogy a prágai kormány nem fordult a londoni és párizsi kormányhoz Csehország határainak biztosítása érdekében.

London, március 15. Hivatalos angol körökben hangsúlyozzák, hogy az angol kormányhoz Csehország részéről semmilyen segélykérés nem érkezett. Hangsúlyozzák, továbbá, hogy az angol kormány nem lépett érintkezésbe a szovjettel, sem pedig Csehország szomszédos államaival valamely közös akció ügyében.

Újbl szünetel a vasúti forgalom Szatmár és Sziget között

Halmi, március 15. A ruszinszko-i események következtében a román vonatoknak a halmi-cámpulungi peage-vonalon való közlekedését beszüntették. E vonal egy része magyar területen halad át. A Szatmár és Máramaros közötti utasforgalmat ismét autóbuszokon bonyolítják le. A járatokat úgy szervezték meg, hogy az autóbuszoknak összekötésük van a gyorsvonatokhoz.

Olvassa

Mezey Béla
most megjelent

„Ősök és hősök”

című könyvét, amely a zsidó gondolatnak és zsidó érzéseknek nyomtatott szimfóniája... Nagy szellemi élvezetben lesz része, ha ezt a könyvet olvasta.

Megrendelhető az Uj Kelet kiadóhivatala útján.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. T. nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 16. Telefon: 13-60.

BUN DE IMPRIMAT

Taxa p...
plättitá...
No. 2447

10. Telefo...
Havonta...
évre 600...
földre: ...
Hirdetése...
12...
„UJ KE...
banati z...
ja. Cikke...
forrás me...

Hi...
C...

„Prolek...
került.

Pr...
márciu...
közjog...
A...
márciu...
nak ve...
A...
A biro...
dalmi...
lönösk...
intézi...
ni. Az...
fog lé...
A...
saját...
biroda...
A...
A...
intézk...
bi inté...
A...
megbi...

Sz...
Bl...
elnök...
rodalo...
ön vé...
seget...
H...
lam v...

Prága...
lenti: H...
Hradsin...
szlovák...
volt küli...
külügym...
zsinban...
követet...
Hitler...
fogadta...
lakossá...
főpolgá...
ság név...
alá Prág...
Pfitzme...
mestere...
lert. Elm...
saikban...
mely ha...
Hitler...
során C...
kulturáli...
solta be.

Prága...
ügyminis...
ta Hitle...
ján Cseh...
a jövőbe...
rendelett...
amelyne...
ket mon...
— Kér...
szak, sz...
amely a...
varta. E...
tett a b...
sikerült...
dését és...